

CMI – Center za metodologijo in informatiko
FDV – Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
[http:// www.ris.org](http://www.ris.org)
email: info@ris.org

RIS 2002/2 - Gospodinjstva

Internet in slovenska država

Ljubljana, maj 2003

*Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Center za metodologijo in informatiko, Projekt RIS
email: info@ris.org, URL: http://www.ris.org/*

*Naročnik raziskave:
Ministrstvo za informacijsko družbo, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport
Cilji raziskovalni program “Konkurenčnost Slovenije”*

*Projekt:
“Spremljanje razvoja informacijske družbe” V2-0509
Številka pogodbe: 3311-01-828509*

INTERNET IN SLOVENSKA DRŽAVA

Avtorji: Vasja Vehovar, Tina Zupanič

Ljubljana, maj 2003

OSNOVNE UGOTOVITVE

Poročilo se nanaša na telefonsko anketo RIS - *december 2002* (n=1,752) in nadaljuje prejšnje raziskave projekta RIS na tem področju (www.ris.org/crp). Osnovna ugotovitve se nanašajo na *reprezentativni vzorec mesečnih uporabnikov interneta*.

- V primerjavi s predhodnimi raziskavami se je zmanjšala splošna kritičnost uporabnikov interneta do slovenske države. Ocena vloge države pri razvoju interneta se je v letu 2002 namreč močno povečala na 3.5 (v letu 2001 3.1). Pri tem so najmanj kritični novi uporabniki interneta (v uporabo vstopili po letu 2001), medtem ko so uporabniki, ki so vstopili med leti 1996 in 2000 z razvojem Interneta v Sloveniji precej manj zadovoljni.
- Odnos do Ministrstva za informacijsko družbo med uporabniki interneta je rahlo pozitiven, nekoliko se je povečala tudi splošna seznanjenost z njegovim delom, tako da je večina uporabnikov vsaj že slišala za MID (15% pozna delo MID, nadaljnjih 41% pa je zanj že slišalo).
- Ocena dela MID med uporabniki interneta ostaja skoraj enaka, čeprav gre za rahlo zmanjšanje (3.5 → 3.4).
- Podobno med uporabniki interneta, ki so vsaj delno seznanjeni z ustanovitvijo MID, opazamo nekoliko nižjo podporo (3.5 → 3.4) sami ustanovitvi MID-a (njegovi ustanovitvi nasprotuje 25%).
- Ocena MID v splošni populaciji (Politbarometer), kjer seveda ocenjujejo tudi neuporabniki interneta, oscilira okoli nekoliko nižje srednje vrednosti (3 na skali 1-5), nakazuje pa se tudi rahel dolgoročni trend upadanja, in se v letu 2003 nahaja pod 3.0.
- V pogledu poznavanja projekta MID »e-šole« in »spletne kavarne« jih dobro pozna 2-4% uporabnikov interneta, nadaljnjih 5-8% poroča o seznanjenosti, dobra tretjina poroča o slabi seznanjenosti, okoli polovica uporabnikov interneta pa teh projektov ne pozna.
- Glede odnosa do institucij ni nobenih večjih sprememb. Tradicionalno visoko sta ocenjena Arnes in Telekom Slovenije, pa tudi MID in Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, nekoliko nižje pa politični subjekti (Vlada, Državni zbor, premier) ter Ministrstvo za gospodarstvo.
- Uporabniki Interneta zaznavajo kot najbolj pomembno prioriteto, ki jo je potrebno urediti s strani države, več javno dostopnih točk za dostop do Interneta, sledi zagotovitev večje konkurenčnosti ponudnikov dostopa. Nekoliko nižji pomen pripisujejo ureditvi e-dohodnine in e-volitvam, čeprav je pomen slednjih v zadnje pol leta precej narasel.
- Dve petini uporabnikov Interneta še ni nikoli vzpostavilo stika z javno upravo preko interenta. Kljub temu pa slaba četrtina navaja, da so že poiskali uradni obrazec (24%) oziroma poslali e-mail (22%) subjektu javne uprave. Izpostaviti velja tudi, da je 15% aktivnih uporabnikov interneta že izpolnilo kak uradni obrazec na internetu.

OSNOVNE UGOTOVITVE	3
1. Metodologija	5
2. Vloga slovenske države pri razvoju interneta	6
3. Odnos do Ministrstva za informacijsko družbo	11
_3.1. Seznanjenost z Ministrstvom za informacijsko družbo	11
_3.2. Ustreznost ustanovitve MID	15
_3.3. Seznanjenost s projekti MID	19
_3.3. MID v Politbarometru	20
4. Vloga institucij in ministrstev	24
5. Prioritete na področju razvoja Interneta	36
6. Uporaba storitev E-uprave	41

1. Metodologija

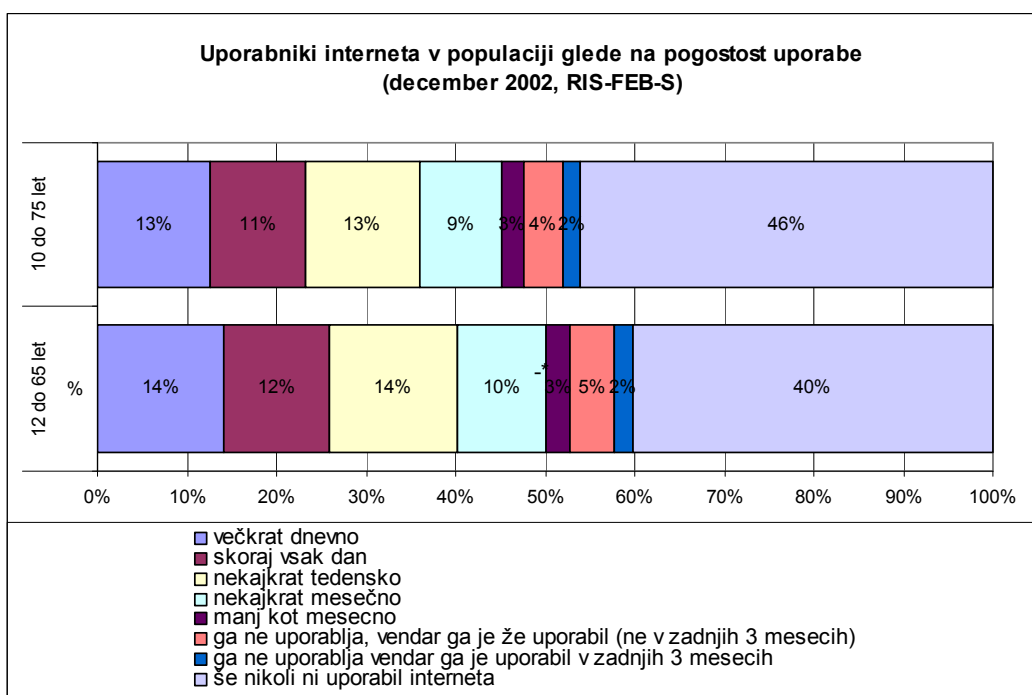
Ugotovitve v poročilu temeljijo na podatkih, zbranih s telefonsko anketo, ki je bila izvedena v družbi CATI, v mesecu decembru 2002. Z metodo računalniško podprtega telefonskega anketiranja, je bilo anketiranih 1,752 posameznikov v starosti od 10 do 75 let. Iz gospodinjstva so bili respondenti izbrani po metodi zadnjega rojstnega dne. Ker gre pri podrobnejših analizah pogosto za majhno število enot, so v tabelah vpeljane naslednje oznake, ki jih velja upoštevati tudi, kadar niso eksplicitno zapisane:

- - nesprejemljivo nenatančna ocena, navedena zgolj za ilustracijo (manj kot 10 enot)
- (/) - zelo nenatančna ocena (med 10 in 20 enot)
- () - nenatančna ocena (med 20 in 30 enot)

Majhne celice torej služijo zgolj kot ilustracija, nikakor pa ne kot osnova za posplošeno trditev. Podrobnosti o interpretacijah pri majhnem številu podatkov so na predstavitveni strani (<http://www.ris.org>), kjer je obravnavana tudi metodologija. Na nekaterih mestih je za realno razumevanje podatkov navedena tudi standardna napaka ocene (SE). Upoštevati velja, da je običajni 95% interval zaupanja širok 2 SE.

Pri uteževanju je bil na osnovi populacijskih podatkov o starosti, izobrazbi, spolu, regiji, naselju in statusu opravljen postopek prilagajanja kontrolnim spremenljivkam – *raking*. Poleg navedenih spremenljivk (margin) je bila upoštevana tudi interakcija spola in starosti ter izobrazbe in zaposlitvenega statusa.

Anketni vprašalnik je na voljo na <http://ris.org/si/ris99/gospodinjstva.html>. Na sklop vprašanj o slovenski državi in Internetu so odgovarjali Internetni uporabniki (n=510); njihova struktura je razvidna iz spodnjega grafa.

Slika 1: Uporabniki interneta glede na uporabe interneta (December 2002, RIS-FEB)

2. Vloga slovenske države pri razvoju interneta

V raziskavah RIS kontinuirano spremljamo mnenje o vlogi slovenske države pri razvoju Interneta v Sloveniji. Spošna ocena, kljub večanju števila uporabnikov Interneta in vstopanju manj kritične populacije, ostaja v grobem konstantna.

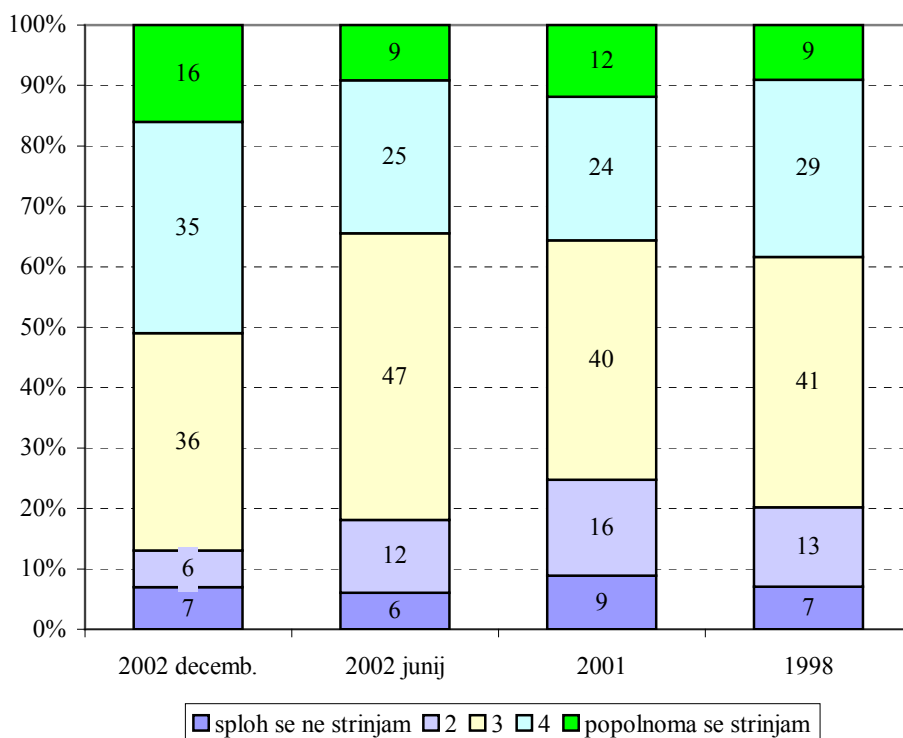
V tabeli 1 in na sliki 2 je prikazano strinjanje s trditvijo »Slovenska država je dobro poskrbela za optimalni razvoj Interneta v Sloveniji«. Povprečna ocena se giblje med 3.1 in 3.4, kar kaže na rahlo pozitivno mnenje, struktura odgovorov pa se značilno ne spreminja.

Tabela 1: Vloga slovenske države pri razvoju interneta v Sloveniji (primerjava RIS 2002/II, RIS 2002/I, RIS 2001, RIS 1998)

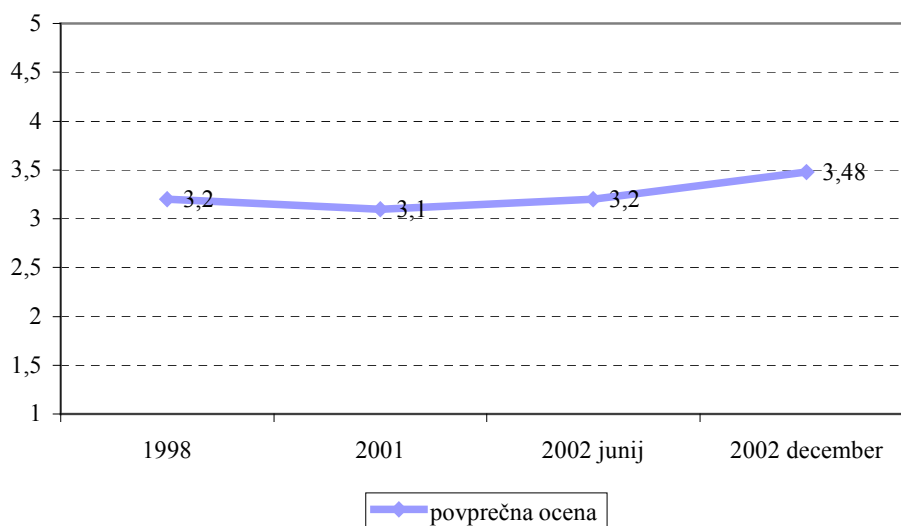
	<i>December 2002</i>	<i>Junij 2002</i>	<i>2001</i>	<i>1998</i>
	<i>število (delež)</i>	<i>število (delež)</i>	<i>deleži</i>	<i>deleži</i>
1 – sploh se ne strinjam	12 (7)	14 (6)	9	7
2	11 (6)	27 (12)	16	13
3	65 (36)	108 (47)	40	41
4	63 (35)	58 (25)	24	29
5 – popolnoma se strinjam	29 (16)	21 (9)	12	9
skupaj	180 (100)	234 (100)	391 (100)	300 (100)
povprečna ocena	3.48	3.2	3.1	3.2
standardni odklon	1	0.97		
standardna napaka	0.08	0.06	0.09	0.09
interval zaupanja	[3.5±0.16]	[3.2 ± 0.1]	[3.1 ± 0.2]	[3.2 ± 0.2]

Da je Slovenska država dobro poskrbela za optimalni razvoj Interneta v Sloveniji, se je leta 1998 strinjalo 38% anketiranih, leta 2001 se je strinjalo 36% anketiranih, junija 2002 se je strinjalo 34% anketiranih, decembra 2002 pa se je strinjalo 51% anketiranih.

V primerjavi z letom 1998 se je torej strinjanje s trditvijo, da je Slovenska država dobro poskrbela za optimalni razvoj Interneta v Sloveniji, do junija 2002 zmanjševalo, decembra 2002 pa je nastal precejšen skok v strinjanju z omenjeno trditvijo, saj se je s trditvijo strinjalo kar 51% anketiranih.

Slika 2: Vloga slovenske države pri razvoju Interneta v Sloveniji, primerjava (telefonske ankete RIS 2002 december, n=188; RIS 2002 junij, n=234; RIS 2001, n=391; RIS 1998, n=300)

Slika 3: Vloga slovenske države pri razvoju Interneta v Sloveniji (telefonske ankete RIS 2002 december, RIS 2002 junij, n=234; RIS 2001, n=391; RIS 1998, n=300) – časovni pregled povprečnih ocen

Kljub majhnemu številu respondentov znotraj posameznih socio-demografskih kategorij se nakazuje, da se s trditvijo, da je Slovenska država dobro poskrbela za optimalni razvoj Interneta v Sloveniji strinjajo predvsem:

- ženske;
- v pregledu regij – savinjska (CE), obalna, dolenska;
- osnovnošolci;
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno.

Kljub temu, da smo v prejšnjih treh anketah (RIS 1999 – RIS junij 2002) ugotavljali, da je pri ocenah zelo pomemben dejavnik leto prve uporabe Interneta (uporabniki, ki so Internet začeli uporabljati prej, so bili namreč bistveno bolj kritični), se v tej anketi izkaže drugače, saj leto prve uporabe Interneta ne vpliva več tako izrazito na kritičnost respondentov. Povprečna ocena glede omenjene trditve se giblje med 3.4 pri zgodnjih uporabnikih Interneta in 3.7 pri 'novih' uporabnikih Interneta, kar pomeni da je strinjanje z zgornjo trditvijo dokaj konstantno.

Opazne razlike v kritičnosti do omenjene trditve obstajajo glede pogostosti uporabe Interneta, in sicer se dnevni uporabniki Interneta bolj kritični v primerjavi z ostalimi uporabniki Interneta.

Tabela 2: ¹Vloga Slovenije pri razvoju Interneta v Sloveniji - sociodemografske značilnosti (RIS 2002/II, n=180)

<i>»Kako se strinjate oziroma ne strinjate z naslednjo trditvijo: Slovenska država je dobro poskrbela za optimalni razvoj interneta v Sloveniji. (Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni sploh se ne strinjam s trditvijo, 5 pa popolnoma se strinjam.)«</i>	
<i>socio-demografija</i>	<i>Povprečna ocena</i>
SPOL	
moški	3.3
ženska	3.9
skupaj	3.5
STAROST	
od 10 do 19 let	3.5
od 20 do 29 let	3.4
od 30 do 49 let	3.5
od 50 do 65 let	3.5
skupaj	3.5
REGIJA	
osrednja Slovenija	3.3
vzhodno štajerska (mb)	3.1
savinjska (CE)	4.0
gorenjska	3.6
goriška	3.7
obalna	3.8
dolenjska	3.7
Prekmurje	3.4
skupaj	3.5
IZOBRAZBA	
osnovna šola in manj	3.0
strokovna šola	3.5
srednja šola	3.4
visoka šola in več	3.4
skupaj	3.4
ZAPOSLITVENI STATUS	
zaposlen.pri delodajalcu	3.6
lastnik podjetja	3.5
samostojni podjetnik	3.1
samostojni strokovnjak, umetnik	3.0
nezaposlen	2.8
upokojenec	2.3
osnovnošolec	4.1
srednješolec	3.5
študent	3.4
vajenec, kmetovalec, služkinja	3.0
skupaj	3.5
POGOSTOST UPORABE INTERNETA	

¹ Večja vrednost pomeni večje strinjanje

dnevno	4.2
tedensko	3.4
mesečno	3.5
manj kot mesečno	3.4
skupaj	3.5
ZAČETEK UPORABE INTERNETA	
1995 in prej	3.7
1996-1998	3.4
1999-2000	3.4
po letu 2001	3.7
Skupaj	3.5

3. Odnos do Ministrstva za informacijsko družbo

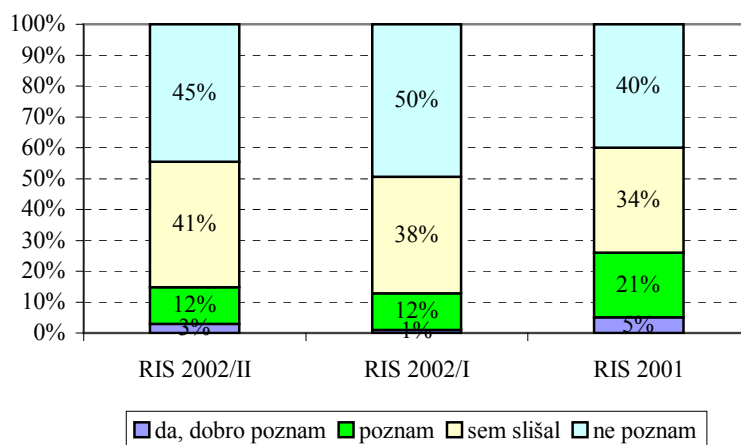
3.1. Seznanjenost z Ministrstvom za informacijsko družbo

Nekoliko podrobneje smo proučevali odnos do resornega Ministrstva za informacijsko družbo (MID).

V splošnem je poznavanje dela MID-a med slovenskimi uporabniki Interneta relativno nizko. Na vprašanje »Ali ste seznanjeni z delom Ministrstva za informacijsko družbo« je kar 45% vprašanih odgovorila z »ne poznam« in 41% »sem slišal«, kar pokaže tudi povprečna ocena, ki na lestvici od 1 (»da, dobro poznam«) do 4 (»ne poznam«), znaša 3.3. Le 3% vprašanih je dobro seznanjenih z delom tega ministrstva, pozna pa ga le 12 % (tabela 3, slika 4).

Tabela 3: Seznanjenost z delom oz. ustanovitvijo ministrstva za informacijsko družbo, primerjava

	RIS 2002/II	RIS 2002/I	RIS 2001
	število (delež)	število (delež)	število (delež)
1 - da, dobro poznam	5 (3)	3 (1)	21 (5)
2 - poznam	24 (12)	27 (12)	86 (21)
3 - sem slišal	81 (41)	88 (38)	135 (34)
4 - ne poznam	88 (45)	117 (50)	161 (40)
skupaj	198 (100)	229 (100)	404
povprečna ocena	3.3	3.4	3.1
standardni odklon	0.8	0.73	
interval zaupanja	3.3±0.1	[3.4±0.1]	

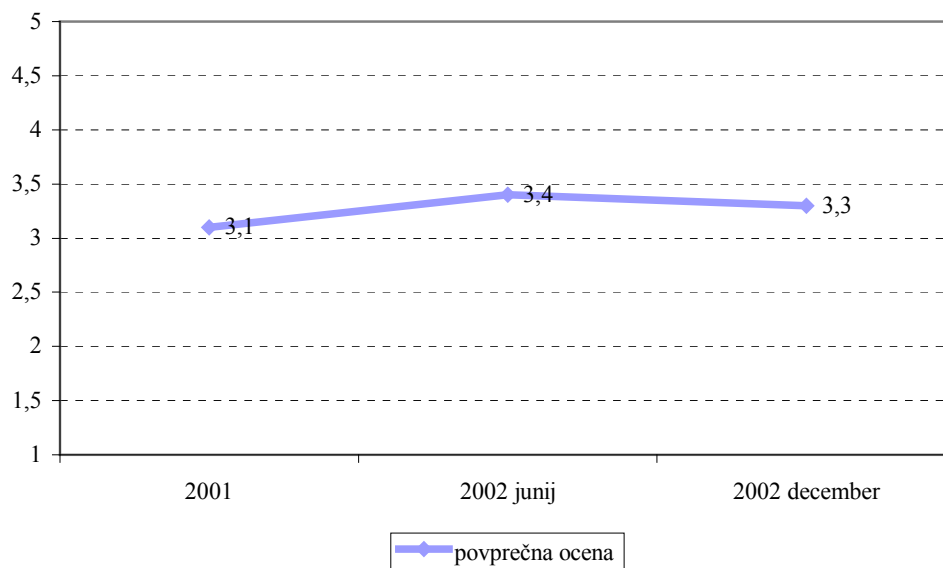

Slika 4: Seznanjenost z delom oz. ustanovitvijo Ministrstva za informacijsko družbo (telefonske ankete RIS 2002/II, n=198; RIS 2002/I, n=234; RIS 2001, n=391)

Ministrstvo za informacijsko družbo je bilo ustanovljeno februarja 2001, zato smo takrat respondente v telefonski anketi RIS 2001 spraševali o seznanjenosti z ustanovitvijo tega ministrstva. Dve petini respondentov je na vprašanje »Ali ste seznanjeni z ustanovitvijo ministrstva za informacijsko družbo« odgovorilo, da ministrstva ne pozna, tretjina je zanj le slišala, 5 % je bilo zelo dobro 21 % pa delno seznanjenih z ustanovitvijo tega ministrstva. Glede na raziskavo junij 2002 pa je delež tistih uporabnikov Interneta, ki so dobro seznanjeni z delom MID, enak 1%, pozna pa ga enako kot v decembru 2002 12% respondentov, medtem ko kar polovica respondentov dela MID ne pozna (tabela 3, slika 4).

Opozoriti velja, da vprašani med seboj *nista povsem primerljivi*, saj nas je leta 2001 zanimala seznanjenost z ustanovitvijo MID-a, junija in decembra 2002 pa seznanjenost z delom tega ministrstva. V povprečju je sicer seznanjenost v decembru 2002 v primerjavi z letom 2001 nekoliko nižja, kar pomeni da so slovenski Internetni uporabniki nekoliko manj seznanjeni z delom MID kot so bili seznanjeni z njegovo ustanovitvijo leta 2001, v primerjavi z junijem 2002 pa je seznanjenost z delom MID nekoliko višja (višja povprečna vrednost pomeni namreč večje nepoznavanje dela MID). Razloge za razlike gre pripisati tudi večji promociji in medijski izpostavljenosti ob sami ustanovitvi MID-a.

Opozorilo: nizka ocena (npr. 1) pomeni dobro seznanjenost, visoka pa slabo seznanjenost.

Slika 5: Seznanjenost z delom oz. ustanovitvijo Ministrstva za informacijsko družbo (telefonske ankete RIS 2002/II, n=198; RIS 2002/I, n=234; RIS 2001, n=391) – časovni pregled povprečnih ocen

Poznavanje MID v posameznih socio-demografskih kategorijah je naslednja (tabela 4):

- Moški nekoliko bolje poznajo delo MID-a kot ženske;
- S starostjo poznavanje dela MID-a narašča, torej starejša kot je oseba, bolj je seznanjena z delom MID;
- Najbolj izobraženi respondenti so bolj seznanjenosti z delom MID. Vzrok za to lahko iščemo v večjih pričakovanjih in kriterijih, kaj pomeni seznanjenost in kaj ne. To se delno izraža tudi med dnevnimi uporabniki Interneta in tistimi, ki so Internet začeli uporabljati prej.

Tabela 4: ²Seznanjenost z delom Ministrstva za informacijsko družbo – sociodemografske značilnosti (RIS 2002/II, n=198)

»Ali ste seznanjeni z delom Ministrstva za informacijsko družbo?«	
<i>socio-demografija</i>	<i>Povprečna ocena</i>
SPOL	
moški	3.2
ženska	3.5
Skupaj	3.3
STAROST	
od 10 do 19 let	3.5
od 20 do 29 let	3.4
od 30 do 49 let	3.2
od 50 do 65 let	2.9
nad 65 let	2.5
Skupaj	3.3
REGIJA	
osrednja Slovenija	3.2
vzhodno štajerska (mb)	3.3
savinjska (CE)	3.4
gorenjska	3.4
goriška	3.3
obalna	2.7
dolenjska	3.5
Prekmurje	3.1
Skupaj	3.3
IZOBRAZBA	
osnovna šola in manj	3.7
strokovna šola	3.5
srednja šola	3.2
visoka šola in več	3.0
Skupaj	3.2
ZAPOSLITVENI STATUS	
zaposlen.pri delodajalcu	3.2
lastnik podjetja	3.4
samostojni podjetnik	3.3
samostojni strokovnjak, umetnik	3.5
nezaposlen	3.7
upokojenec	2.7
osnovnošolec	3.5
srednješolec	3.5
študent	3.4
vajenec,kmetovalec, služkinja	4.0
Skupaj	3.3

² manjša vrednost pomeni večjo seznanjenostjo z delom Ministrstva za informacijsko družbo

POGOSTOST UPORABE INTERNETA	
dnevno	2.9
tedensko	3.2
mesečno	3.4
manj kot mesečno	3.6
Skupaj	3.3
ZAČETEK UPORABE INTERNETA	
1995 in prej	2.7
1996-1998	3.3
1999-2000	3.4
po letu 2001	3.3
Skupaj	3.3

3.2. Ustreznost ustanovitve MID

Na to vprašanje so odgovarjali samo tisti uporabniki Interneta, ki so vsaj delno seznanjeni z delom Ministrstva za informacijsko družbo. Torej uporabniki Interneta, ki so seznanjeni z delom Ministrstva za informacijsko družbo, so ocenjevali tudi ustreznost ustanovitve Ministrstva oziroma njegovega delovanja.

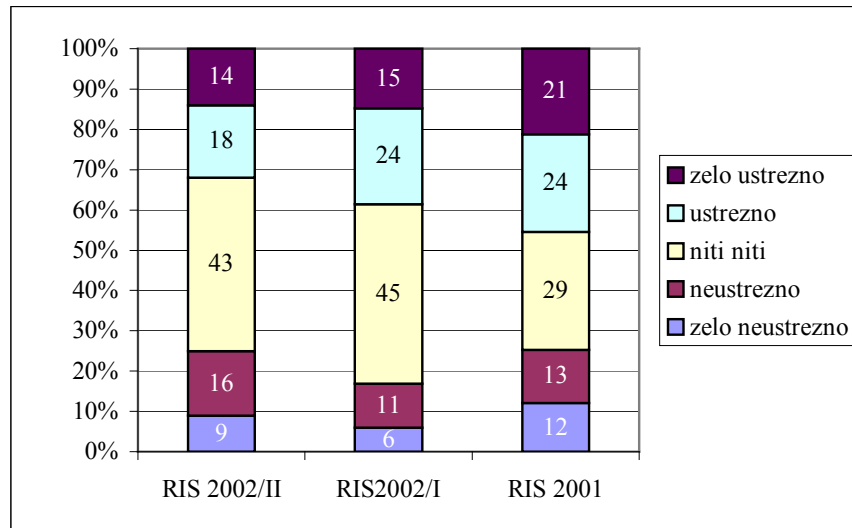
Vprašanje se je glasilo: »Nekateri menijo, da je bila ustanovitev Ministrstva nujna, drugi pravijo, da je odveč in bi to opravljala obstoječa Ministrstva. Kako pa vi ocenjujete ustreznost ustanovitve tega Ministrstva na lestvici od 1 do 5, kjer je 1 pomeni zelo neustrezno, 5 pa zelo ustrezno.«

Povprečna ocena nakazuje podporo uporabnikov Interneta ustanovitvi ministrstva in se med leti ne razlikuje (3.1 - na 5 stopenjski lestvici), spreminjajo pa se deleži posameznih odgovorov. Močno se je namreč v primerjavi z RIS 2001 zmanjšal delež tistih, ki skrajno - bodisi pozitivno ali negativno - ocenjujejo MID-a, izrazito pa se je v primerjavi z RIS 2001 povečal delež tistih, ki ustanovitev MID-a ne ocenjujejo niti pozitivno niti negativno (iz 29% na 43%) (tabela 5, slika 6), v primerjavi z RIS 2002/I pa ostaja delež 'neopredeljenih' približno enak. Vse navedeno je neposredno posledica manjše informiranosti, kar povzroča tudi manj izrazito opredeljevanje. Dodatno pa se je v zadnjem obdobju povečal delež tistih, ki ustanovitve MID-a ne podpirajo.

Tabela 5: Ocena ustreznosti ustanovitve Ministrstva za informacijsko družbo, primerjava

	RIS 2002/II	RIS 2002/I	RIS 2001
	število (delež)	število (delež)	število (delež)
1 – zelo neustrezno	10 (9)	6 (6)	27 (12)
2 – neustrezno	17 (16)	12 (11)	28 (13)
3 – niti niti	46 (43)	50 (45)	64 (29)
4 – ustrezno	19 (18)	26 (24)	53 (24)
5 – zelo ustrezno	14 (14)	16 (15)	46 (21)
skupaj	106 (100)	110 (100)	218 (100)
povprečna ocena	3.1	3.3	3.3
standardni odklon	1.1	1.03	
interval zaupanja	3.1±0.2	[3.3 ± 0.2]	

Pri tem pa ne smemo pozabiti, da so na to vprašanje odgovarjali le tisti, ki MID poznajo.

Slika 6: Ocena ustreznosti ustanovitve Ministrstva za informacijsko družbo primerjava RIS 2002/II, RIS 2002/I in RIS 2001

Glede ustreznosti ustanovitve MID-a, je torej leta 2001 45% anketiranih menilo, da je slednja ustrezna, junija 2002 jih je enako menilo 39%, decembra 2002 pa je 32% anketiranih menilo, da je ustanovitev MID-a ustrezna, torej se ocena o ustreznosti ustanovitve MID-a zmanjšala v primerjavi z letom 2001 in tudi z junijem 2002.

Podobne razlike po socio-demografskih kategorijah med respondenti kot pri ocenjevanju dela MID-a, vidimo tudi pri ocenjevanju ustreznosti ustanovitve MID-a (tabela 6):

- manj kritični do dela MID-a so mlajši uporabniki Interneta;
- manj kritični so bolj izobraženi respondenti;
- glede na regijo v kateri prebivajo pa so bolj kritični do ustanovitve MID tisti, ki prebivajo na gorenjskem ter vzhodnem štajerskem in savinjskem;
- bolj pa so kritični tudi tisti, ki Internet uporabljajo mesečno

Ker je ustreznost ustanovitve ocenjeval le podzorec uporabnikov Interneta, ki vsaj delno poznajo delo MID-a so rezultati po socio-demografskih kategorijah zaradi majhnosti podskupin nenatančni in zgolj ilustrativni.

Tabela 6: ³Ocena ustreznosti ustanovitve ministrstva za informacijsko družbo – socio-demografske značilnosti (RIS 2002/II, n=106)

<i>»Nekateri menijo, da je bila ustanovitev Ministrstva nujna, drugi pravijo, da je odveč in bi to opravljala obstoječa Ministrstva. Kako pa vi ocenjujete ustreznost ustanovitve tega Ministrstva na lestvici od 1 do 5, kjer je 1 pomeni zelo neustrezno, 5 pa zelo neustrezno.«</i>	
<i>socio-demografija</i>	<i>Povprečna ocena</i>
SPOL	
moški	3.1
ženska	3.3
Skupaj	3.1
STAROST	
od 10 do 19 let	3.2
od 20 do 29 let	3.2
od 30 do 49 let	3.1
od 50 do 65 let	2.9
nad 65 let	3.0
Skupaj	3.1
REGIJA	
osrednja Slovenija	3.2
vzhodno štajerska (mb)	2.9
savinjska (CE)	2.9
gorenjska	2.8
goriška	3.2
obalna	3.4
dolenjska	3.0
Prekmurje	3.5
Skupaj	3.1
IZOBRAZBA	
osnovna šola in manj	3.0
strokovna šola	3.2
srednja šola	2.8
visoka šola in več	3.4
Skupaj	3.1
ZAPOSLOTVENI STATUS	
zaposlen,pri delodajalcu	3.2
lastnik podjetja	3.3
samostojni podjetnik	1.4
samostojni strokovnjak, umetnik	4.0
nezaposlen	3.1
upokojenec	2.7
osnovnošolec	3.8
srednješolec	3.1
študent	3.1
Skupaj	3.1

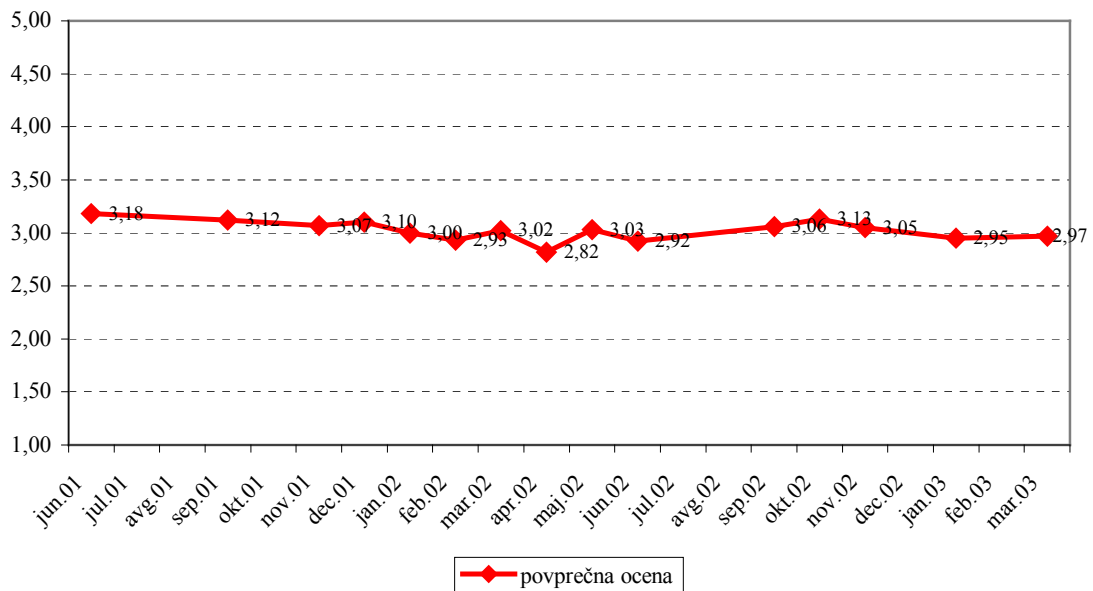
³ večja vrednost pomeni večjo ustreznost ustanovitve MID-a

POGOSTOST UPORABE INTERNETA	
dnevno	4.1
tedensko	3.0
mesečno	2.5
manj kot mesečno	3.1
Skupaj	3.1
ZAČETEK UPORABE INTERNETA	
1995 in prej	3.3
1996-1998	3.0
1999-2000	3.1
po letu 2001	3.2
Skupaj	3.1

3.3. MID v Politbarometru

Za primerjavo si oglejmo si še oceno uspešnosti MID-a med *splošno populacijo*, na osnovi mesečne raziskave *Politbarometer*. Ocene v novembru 2002 so nekoliko nižje kot med populacijo uporabnikov Interneta, saj se gibljejo okoli ocene 3.0.

Kontinuirano spremljanje MID-a v Politbarometru kaže med junijem 2001 in junijem 2002 rahlo padajoč trend, čeprav smo po drugi strani v telefonskih anketah med uporabniki Interneta ugotavljali, da ostaja ocena MID-a stabilna (poglavje 4).

Slika 7: Ocena uspešnosti Ministrstva za Informacijsko Družbo (Politbarometer 2002/2003⁴)

⁴ <http://e-gov.gov.si/politbarometer/>

3.4. Seznanjenost s projekti MID

Na to vprašanje so odgovarjali samo tisti uporabniki Interneta, ki so seznanjeni z delom Ministrstva za informacijsko družbo, so ocenjevali tudi ustreznost ustanovitve Ministrstva oziroma njegovega delovanja. Vprašanje se je glasilo: »Kako ste seznanjeni z naslednjimi projekti Ministrstva za informacijsko družbo? E-šolo, spletno kavarno, digitalizacijo Univerze. Odgovori so bili na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo slabo seznanjen, 5 pa zelo dobro seznanjen.«

Projekt 'digitalizacija Univerze' *ne obstaja*, tako da gre tu samo za preverjanje ali ljudje resnično poznajo navedene projekte ali samo pravijo, da jih, v resnici pa jih ne poznajo.

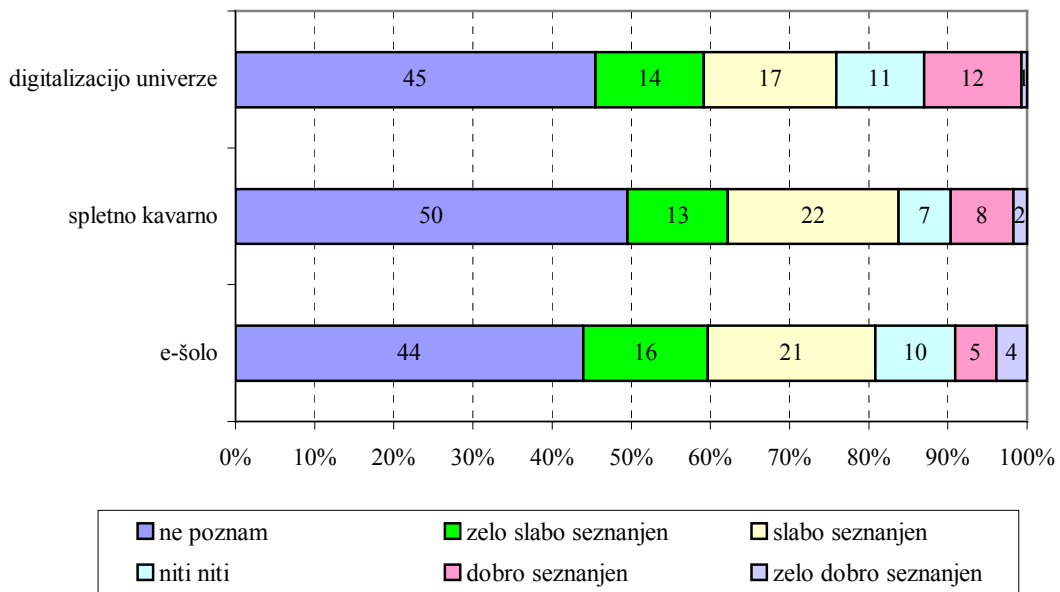
Tabela 7: Poznavanje projektov MID-a (RIS2002/II)

	<i>ne poznam</i>		<i>zelo slabo seznanjen</i>		<i>slabo seznanjen</i>		<i>niti - niti</i>		<i>dobro seznanjen</i>		<i>zelo dobro seznanjen</i>		<i>povprečje (od 0 do 5)</i>	<i>povprečje (od 1 do 5)</i>	N-skupaj
	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>			
e-šolo	56	44	20	16	27	21	13	10	7	5	5	4	1.3	2.29	128
spletno kavarno	64	50	16	13	28	22	8	7	10	8	2	2	1.2	2.29	128
digitalizacijo univerze	58	45	17	14	21	17	14	11	16	12	1	1	1.3	2.44	128

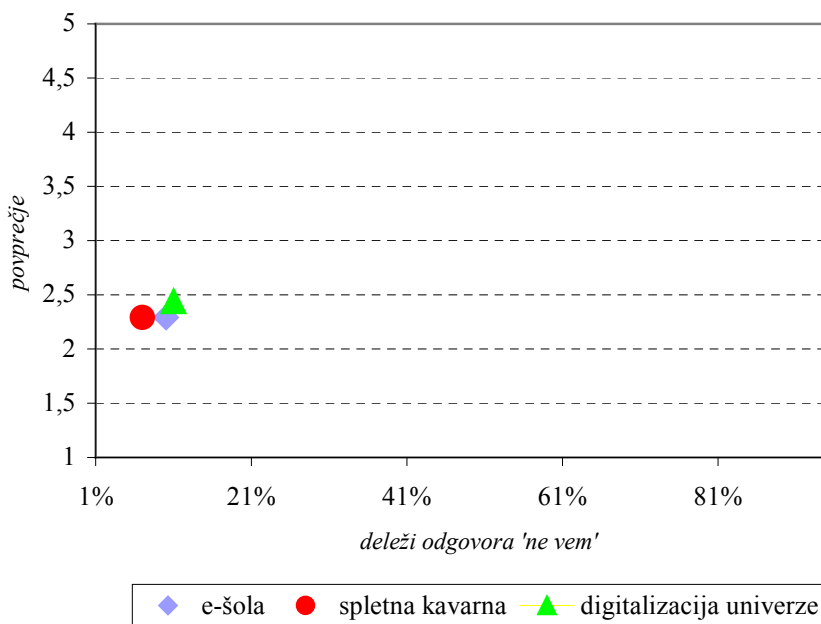
Poznavanje posameznih projektov MID je naslednje: z e-šolo je dobro seznanjenih 9% respondentov, s spletno kavarno je dobro seznanjenih 10% respondentov, z digitalizacijo univerze pa je vsaj dobro seznanjenih 13% respondentov.

Zanimivo je, da je največji delež 'poznavalcev' MID-ovih projektov glede projekta digitalizacije Univerze, ki pa ne obstaja. To seznanjenost gre po vsej verjetnosti pripisati prav nevednosti oziroma nepoznavanju projektov MID. Največji delež 'poznavalcev' projekta digitalizacije Univerze je mogoče pripisati tudi razlikam v razumevanju kaj digitalizacija Univerze sploh pomeni. Za nekatere je digitalizacija Univerze že urejanje določenih študijskih zadev preko Interneta (slednje je namreč že možno, npr. prijavljanje na izpite ipd.). Možno pa je tudi, da je določen delež respondentov omenjeni projekt enačil s projektom Virtualne Univerze, ki so ga prav tako pripisali MID-u. Kljub temu pa je treba jasno poudariti, da naziv »Digitalizacija univerze« vsekakor ne obstaja, nasprotno pa projekt »spletnih kavnar« in »e-šol« obstajata.

V splošnem je poznavanje posameznih projektov MID med slovenskimi uporabniki Interneta relativno nizko, povprečje se namreč giblje med 2.29 in 2.44 (razlike so statistično značilne), kar pomeni precej slabo seznanjenost s projekti MID (kljub temu, da smo iz analize povprečij izločili vrednost 0, ki pomeni, da respondent projektov MID sploh ne pozna).

Slika 8: Poznavanje projektov MID-a (RIS2002/II)

Slika 9: Poznavanje projektov MID – deleži 'neopredeljenih' glede poznavanja projektov MID ter povprečja poznavanj posameznih projektov (od 1 do 5)

V sliki 9 so prikazane povprečne ocene in delež uporabnikov, ki je odgovoril »ne vem«. Tudi tu lahko razberemo določeno metodološko nekonsistenstno, zato velja tovrstna vprašanja v bodoče izpopolniti.

Kljub majhnemu številu respondentov znotraj posameznih kategorij se nakazuje, da so z e-šolo seznanjeni predvsem (tabela 19):

- moški
- mlajši (stari od 10 do 19 let)
- stari od 30 do 49 let
- v pregledu regij – savinjska (CE)
- strokovna šola
- srednješolci in študentje
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo tedensko
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ki so ga začeli uporabljati leta 1995 in prej, tisti, ki so ga začeli uporabljati v letih 1996 – 1998 ter tisti, ki so ga začeli uporabljati med leti 1999 do 2000

S spletno kavarno so seznanjeni predvsem (tabela 19):

- mlajši (stari od 10 do 19 let)
- stari od 30 do 49 let
- v pregledu regij – savinjska (CE)
- strokovna šola
- srednješolci in študentje
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo tedensko
- glede na začetek uporabe interneta - tisti, ki so ga začeli uporabljati v letih 1996 – 1998

Z digitalizacijo univerze so seznanjeni predvsem (tabela 19):

- ženske
- mlajši (stari od 10 do 19 let)
- stari od 30 do 49 let
- starejši (stari od 55 do 65 let, starejši od 65 let)
- strokovna šola
- zaposleni (pri delodajalcu)
- osnovnošolci, dijaki, študentje
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo tedensko
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ki so ga začeli uporabljati leta 1995 in prej, tisti, ki so ga začeli uporabljati v letih 1996 – 1998 ter tisti, ki so ga začeli uporabljati med leti 1999 do 2000

Izkaže se torej, da zgoraj omenjene socio-demografske kategorije raje prikrijejo svojo nevednost o poznavanju MID-ovega projekta digitalizacije Univerze, z odgovorom, da slednji projekt poznajo, kot pa da bi pokazale svoje nepoznavanje. Možno pa je tudi, da so respondenti mogoče že slišali za kaj podobnega ter ta projekt pripisali MID.

Tabela 8: ⁵Poznavanje projektov MID – socio-demografske značilnosti (RIS 2002/II, n=128)

socio-demografija	<i>e-šola</i>	<i>spletno kavarno</i>	<i>digitalizacijo univerze</i>
	<i>Povprečna ocena</i>	<i>Povprečna ocena</i>	<i>Povprečna ocena</i>
SPOL			
moški	3.7	3.3	3.5
ženski	1.0	1.8	4.8
STAROST			
od 10 do 19 let	4.5	4.8	4.9
od 20 do 29 let	2.4	1.9	2.3
od 30 do 49 let	3.7	3.6	3.7
od 50 do 65 let	1.1	1.1	5.9
nad 65 let	2.6	2.0	4.0
REGIJA			
osrednja Slovenija	2.9	2.8	2.8
vzhodno štajerska (mb)	1.1	0.9	1.1
savinjska (CE)	4.0	4.1	9.6
gorenjska	1.4	0.3	1.3
goriška	13.2	13.5	13.9
obalna	1.1	1.2	1.6
dolenjska	1.1	1.6	1.3
Prekmurje	1.5	0.5	1.1
IZOBRAZBA			
osnovna šola in manj	1.9	0.0	1.5
strokovna šola	5.2	5.6	5.4
srednja šola	1.4	0.9	2.6
visoka šola in več	2.7	2.7	3.2
ZAPOSLOTVENI STATUS			
zaposlen (pri delodajalcu)	2.9	2.8	3.9
lastnik podjetja	1.4	0.3	1.0
samostojni podjetnik	0.4	0.6	0.9
samostojni strokovnjak, umetnik	2.0	0.0	2.0
nezaposlen	1.8	1.0	1.6
upokojenec	1.8	1.1	1.1
osnovnošolec	1.0	2.0	4.0
srednješolec	6.4	6.0	6.1
študent	4.1	5.2	4.5
POGOSTOST UPORABE INTERNETA			
dnevno	1.2	2.1	2.6
tedensko	3.9	3.7	3.8
mesečno	0.6	0.6	6.1
manj kot mesečno	1.6	1.0	0.9
ZAČETEK UPORABE INTERNETA			
1995 in prej	3.1	3.3	3.8
1996-1998	4.3	4.3	4.1
1999-2000	3.3	2.9	4.7
po letu 2001	1.0	0.7	0.9

⁵ večja vrednost pomeni večjo seznanjenost s projekti MID-a

4. Vloga institucij in ministrstev

Respondenti, mesečni uporabniki Interneta, so ocenjevali vlogo nekaterih institucij in ministrstev pri razvoju Interneta v Sloveniji. V splošnem so respondenti precej kritični, saj se ocene gibljejo do 2,6. Najbolje ocenjeno je Ministrstvo za znanost, šolstvo in šport (3,7), ki mu sledita Telekom Slovenije (3,6) in Ministrstvo za informacijsko družbo (3,4). Najnižje ocene dosegajo Parlament oziroma državni zbor, premier Janez Drnovšek ter Ministrstvo za gospodarstvo, ki jih anketiranci ne percipirajo kot pomembne subjekte povezane z razvojem Interneta (tabela 9).

Tabela 9: Ocena vloge institucij in ministrstev pri razvoju Interneta v Sloveniji (RIS 2002/II)

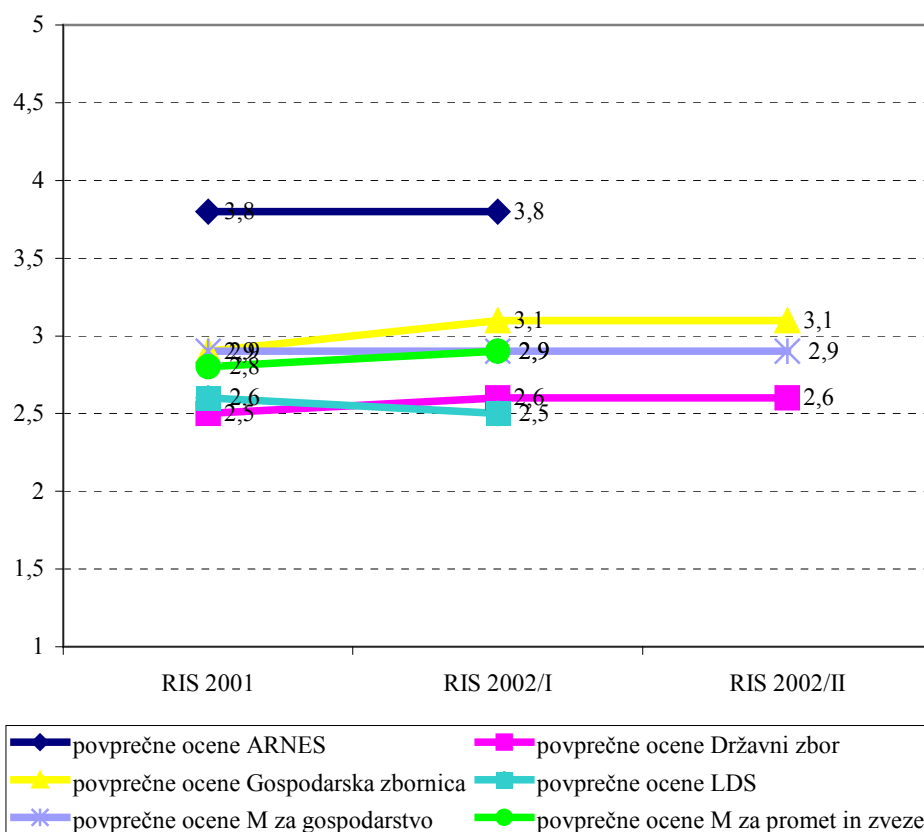
	zelo negativno		2		niti negativno, niti pozitivno		4		zelo pozitivno		Povprečna ocena	interval zaupanja
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
Parlament oziroma Državni zbor	30	20	36	24	51	34	25	17	7	4	2.6	2.6±
Vlada Republike Slovenije	23	15	23	15	55	35	37	24	18	12	3.0	3.0±0.2
Premier Janez Drnovšek	35	26	19	15	41	31	28	21	10	7	2.7	2.7±0.2
Ministrstvo za znanost, šolstvo in šport (MSS)	6	4	17	10	32	20	68	43	36	23	3.7	3.7±0.2
Ministrstvo za informacijsko družbo	11	7	11	7	55	37	51	34	23	15	3.4	3.4±0.2
Gospodarska zbornica Slovenije	13	9	25	18	52	37	41	29	9	6	3.1	3.1±0.2
Ministrstvo za gospodarstvo	16	11	25	17	71	48	25	17	10	7	2.9	2.9±0.2
Telekom Slovenije	12	7	12	7	35	21	71	42	37	22	3.6	3.6±0.2

Tabela 10: Ocena vloge institucij in ministrstev pri razvoju Interneta v Sloveniji, primerjava

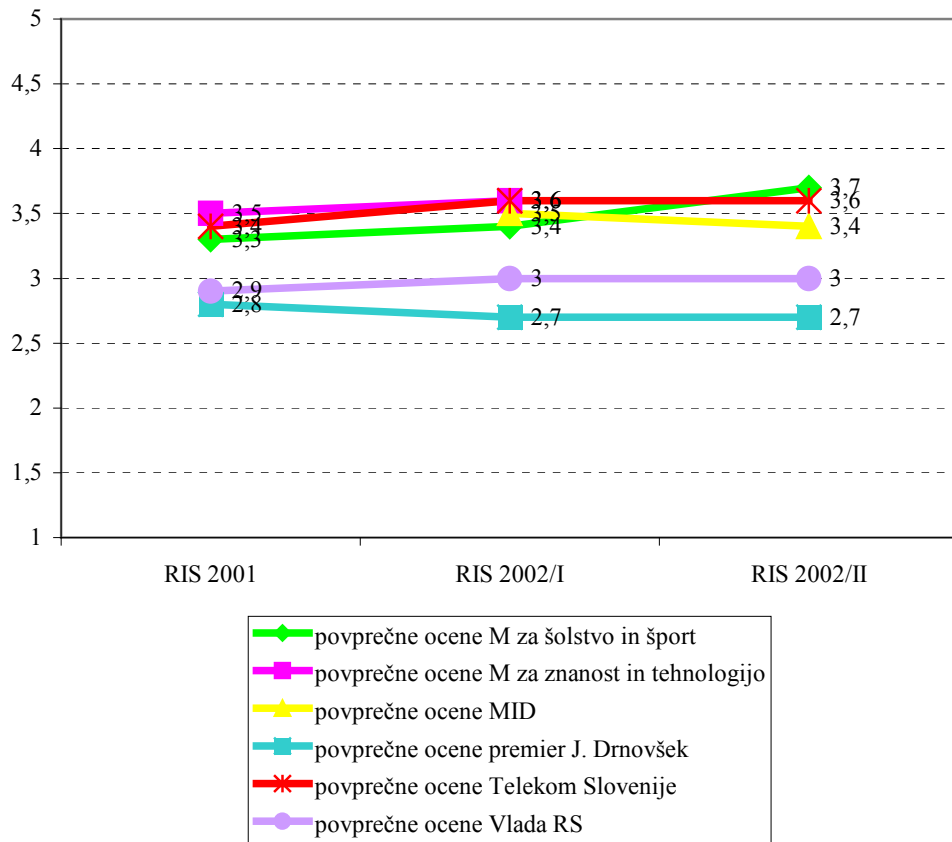
	RIS2001	RIS2002/I	RIS2002/II
	Povprečna ocena		
ARNES	3.8	3.8	
Državni zbor	2.5	2.6	2.6
Gospodarska zbornica	2.9	3.1	3.1
LDS	2.6	2.5	
M za gospodarstvo	2.9	2.9	2.9
M za promet in zveze	2.8	2.9	
M za šolstvo in šport	3.3	3.4	3.7
M za znanost in tehnologijo	3.5	3.6	
MID		3.5	3.4
premier J. Drnovšek	2.8	2.7	2.7
Telekom Slovenije	3.4	3.6	3.6
Vlada RS	2.9	3	3.0

Podobno sliko kot v primeru povprečnih ocen o vlogi posameznih institucij in ministrstev pri razvoju interneta v Sloveniji dobimo tudi na podlagi deležev, in sicer respondenti menijo takole: 21% respondentov ocenjuje vlogo Parlamenta oz. Državnega zbora kot vsaj pozitivno, 36% respondentov ocenjuje vlogo Vlade Republike Slovenije kot vsaj pozitivno, 28% respondentov ocenjuje vlogo premiera Janeza Drnovška kot vsaj pozitivno, 66% respondentov ocenjuje vlogo Ministrstva za šolstvo, znanost in šport kot vsaj pozitivno, 49% respondentov ocenjuje vlogo Ministrstva za informacijsko družbo kot vsaj pozitivno, 35% respondentov ocenjuje vlogo Gospodarske zbornice Slovenije kot vsaj pozitivno, 24% respondentov ocenjuje vlogo Ministrstva za gospodarstvo kot vsaj pozitivno, 64% respondentov ocenjuje vlogo Telekoma Slovenije kot vsaj pozitivno.

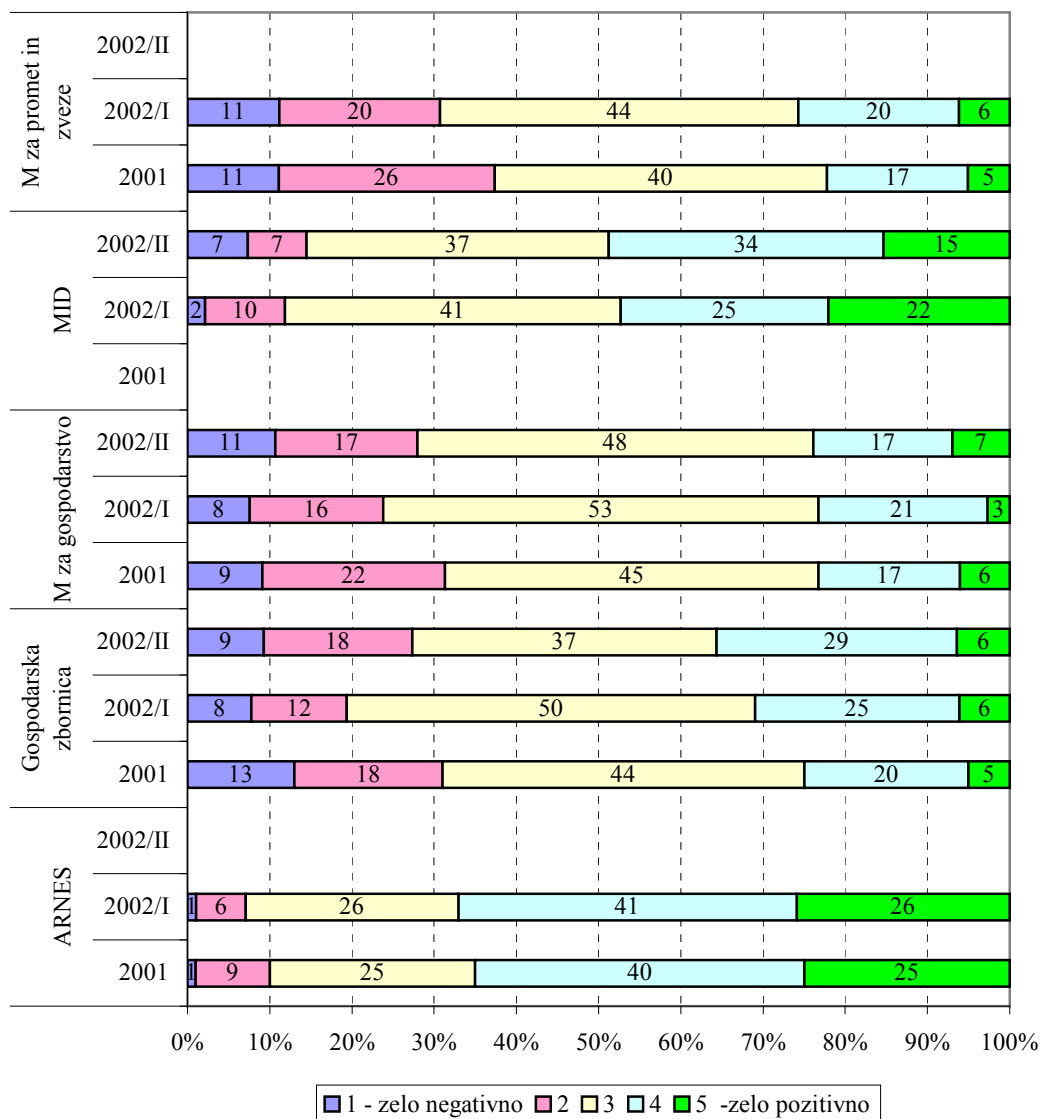
Primerjava rezultatov iz telefonskih anket RIS 2001 in RIS 2002 kaže na stabilne ocene. Uporabniki Interneta v letu 2002 (tako junija kot tudi decembra) v splošnem nekoliko bolj pozitivno ocenjujejo vloge posameznih institucij in ministrstev, posebej z MID (tabela 9, slika 12 in slika 13). Razloge za to gre, kot smo omenili že v primeru medletnih primerjav odnosa do vloge države pri razvoju Interneta, iskati tudi v tem, da se je število uporabnikov v zadnjem letu nadalje povečalo; kot uporabniki Interneta pa so začeli nastopati predvsem manj kritični uporabniki.

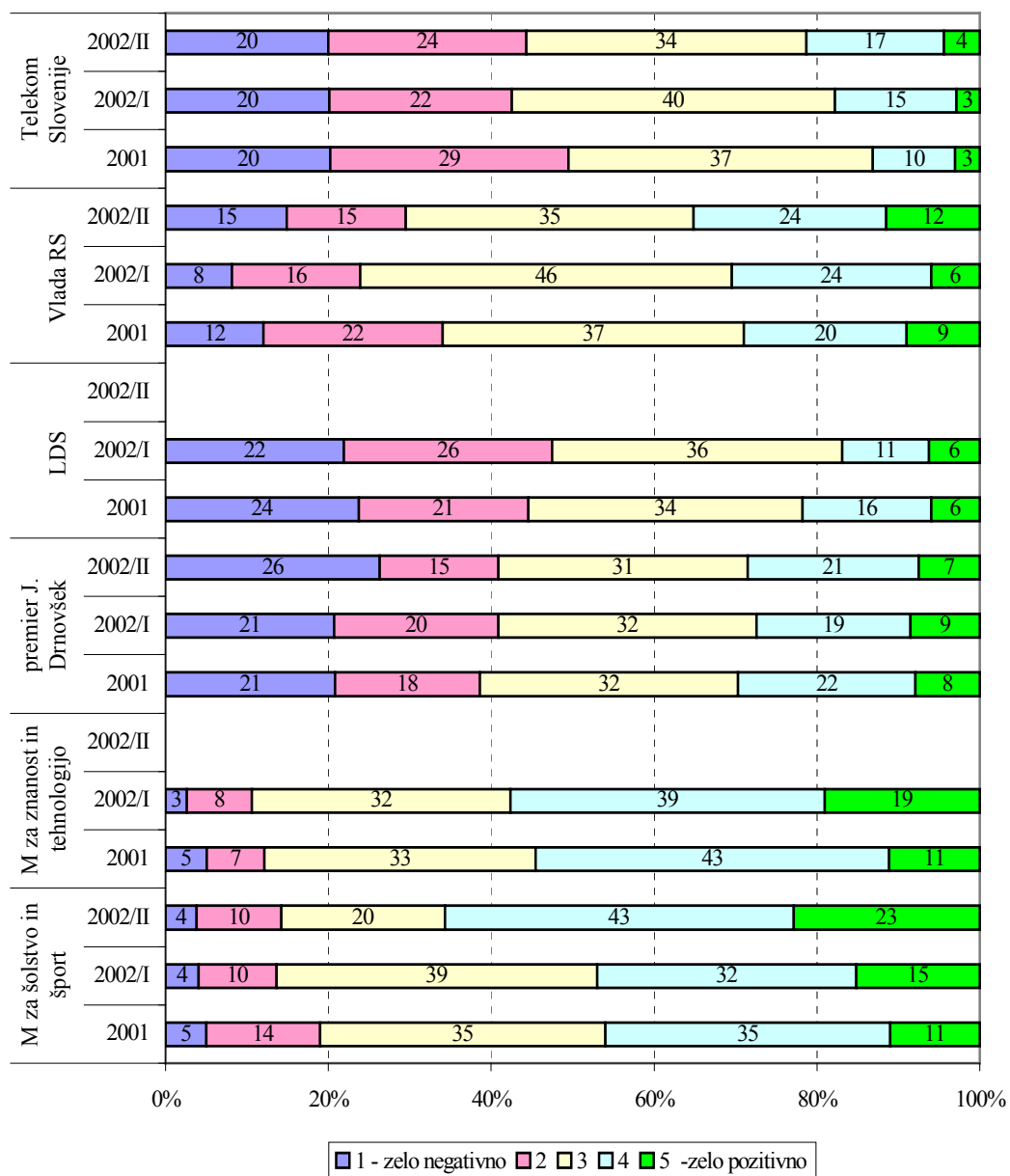
Slika 10: Povprečna ocena vloge institucij in ministrstev pri razvoju Interneta v Sloveniji, primerjava RIS 2001, RIS 2002/I, RIS 2002/II – 1. del

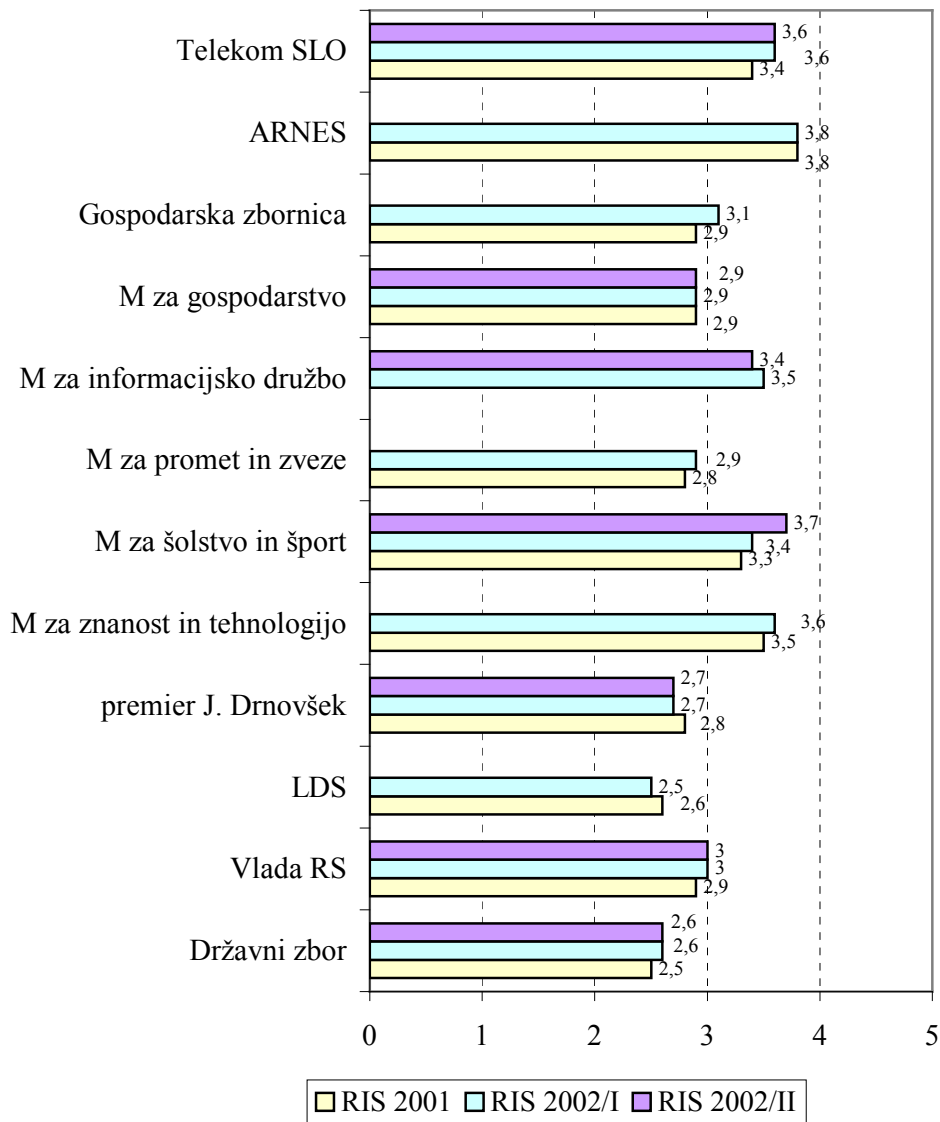
Slika 11: Povprečna ocena vloge institucij in ministrstev pri razvoju Interneta v Sloveniji, primerjava RIS 2001, RIS 2002/I, RIS 2002/II – 2. del

Slika 12: Ocena vloge institucij in ministrstev pri razvoju Interneta v Sloveniji, primerjava – 1. del

Slika 13: Ocena vloge institucij in ministrstev pri razvoju Interneta v Sloveniji, primerjava – 2. del

Slika 14: Ocenite vloge institucij in ministrstev pri razvoju interneta v Sloveniji – primerjave povprečnih ocen RIS 2001, RIS 2002/I in RIS 2002/II

V povprečju se je v primerjavi z letom 2001, po mnenju anketirancev v decembru 2002, pozitivno povečala vloga Vlade RS, Ministrstva za šolstvo in šport in pa Telekoma Slovenije. Po mnenju anketirancev pa se je nekoliko zmanjšala vloga premiera Janeza Drnovška in Ministrstva za informacijsko družbo.

Tabela 11: ⁶Ocena vloge institucij in ministrstev pri razvoju Interneta v Sloveniji – sociodemografske značilnosti RIS 2002/II), 1 del

<i>socio-demografija</i>	<i>Parlament oz. Državni zbor</i>	<i>Vlada Republike Slovenije</i>	<i>Premier Janez Drnovšek</i>	<i>Ministrstvo za znanost, šolstvo in šport(MSS)</i>	<i>Ministrstvo za informacijsko družbo</i>
SPOL					
moški	2.5	2.9	2.7	3.7	3.4
ženski	3.2	3.6	2.9	3.9	3.5
STAROST					
od 10 do 19 let	2.6	3.0	2.7	4.0	3.5
od 20 do 29 let	2.6	3.0	2.5	3.7	3.5
od 30 do 49 let	2.6	3.1	2.6	3.5	3.4
od 50 do 65 let	2.9	3.0	3.3	3.6	3.4
REGIJA					
osrednja Slovenija	2.6	3.1	2.8	3.7	3.3
vzhodno štajerska (mb)	2.2	2.5	2.0	3.3	3.2
savinjska (CE)	3.1	3.6	3.5	4.0	3.7
gorenjska	2.2	2.8	1.6	3.4	3.2
goriška	2.1	2.8	2.5	4.0	3.0
obalna	3.5	3.8	3.4	4.0	4.0
dolenjska	2.3	2.5	3.3	4.2	3.2
Prekmurje	2.8	3.0	2.5	3.8	3.8
IZOBRAZBA					
osnovna šola in manj	2.1	2.4	2.6	4.0	3.7
strokovna šola	2.4	2.9	2.5	3.6	3.3
srednja šola	2.6	3.1	2.7	3.6	3.6
visoka šola in več	3.0	3.3	2.9	3.5	3.3
ZAPOSLITVENI STAVUS					
zaposlen,pri delodajalcu	2.7	3.3	2.9	3.7	3.6
lastnik podjetja	2.6	2.5	2.6	3.4	2.6
samostojni podjetnik	2.3	2.4	2.2	3.6	3.6
samostojni strokovnjak, umetnik	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
nezaposlen	2.0	2.1	1.8	3.8	3.3
upokojenec	2.3	2.4	2.8	3.3	2.8
osnovnošolec	2.4	3.5	3.1	4.3	3.2
srednješolec	2.9	2.9	2.4	3.7	3.7
študent	2.5	2.5	2.5	3.7	2.8
vajenec,kmetovalec,služkinja	1.0	2.0	2.0	3.0	4.0
POGOSTOST UPORABE INTERNETA					
dnevno	3.4	3.8	3.2	4.5	4.1
tedensko	2.5	3.0	2.7	3.7	3.3
mesečno	2.8	2.9	2.6	3.6	3.5
manj kot mesečno	2.5	2.8	2.5	3.2	3.2
ZAČETEK UPORABE INTERNETA					
1995 in prej	3.0	3.4	2.5	4.0	3.8
1996-1998	2.7	3.2	2.9	3.7	3.3
1999-2000	2.6	2.9	2.7	3.6	3.3
po letu 2001	2.6	2.9	2.5	3.8	3.6

⁶ večja vrednost pomeni bolj pozitivno oceno

Tabela 12: Ocene dejanj institucij in ministrstev pri razvoju Interneta v Sloveniji – sociodemografske značilnosti (RIS 2002/II), 2 del

<i>socio-demografija</i>	<i>Gospodarska zbornica Slovenije</i>	<i>Ministrstvo za gospodarstvo</i>	<i>Telekom Slovenije</i>
SPOL			
moški	3.0	2.9	3.6
ženski	3.5	3.1	3.8
STAROST			
od 10 do 19 let	2.8	3.0	3.8
od 20 do 29 let	3.1	3.0	3.7
od 30 do 49 let	3.2	2.8	3.5
od 50 do 65 let	3.0	3.0	3.8
REGIJA			
osrednja Slovenija	3.2	2.9	3.7
vzhodno štajerska (mb)	2.7	2.6	3.5
savinjska (CE)	3.6	3.3	4.1
gorenjska	3.0	2.5	3.5
goriška	3.1	2.5	3.0
obalna	3.1	3.6	3.8
dolenjska	2.5	3.3	3.5
Prekmurje	2.9	2.9	4.1
IZOBRAZBA			
osnovna šola in manj	3.2	3.3	4.3
strokovna šola	3.0	2.8	3.7
srednja šola	3.3	3.0	3.6
visoka šola in več	3.1	3.0	3.6
ZAPOSLITVENI STATUS			
zaposlen, pri delodajalcu	3.1	3.0	3.7
lastnik podjetja	3.1	3.0	3.0
samostojni podjetnik	3.6	2.8	3.5
samostojni strokovnjak, umetnik	3.0	3.0	3.0
nezaposlen	3.2	3.2	4.0
upokojenec	3.2	2.8	3.7
osnovnošolec	2.1	2.9	3.1
srednješolec	3.1	2.9	4.0
študent	2.9	2.6	3.6
vajenec, kmetovalec, služkinja	4.0	3.0	4.0
POGOSTOST UPORABE INTERNETA			
dnevno	3.2	3.4	3.7
tedensko	3.1	2.8	3.6
mesečno	2.9	2.8	3.9
manj kot mesečno	2.9	3.0	3.8
ZAČETEK UPORABE INTERNETA			
1995 in prej	2.9	3.2	3.1
1996-1998	3.0	2.8	3.7
1999-2000	3.1	3.0	3.6
po letu 2001	3.2	2.8	3.9

Kljub majhnemu številu respondentov znotraj posameznih kategorij se nakazuje, da bolj pozitivno ocenjujejo vlogo Parlamenta oz. Državnega zbora predvsem:

- ženske
- starejši (stari od 50 do 65 let)
- v pregledu regij – savinjska (CE), obalna
- bolj izobraženi (visoka šola in več)
- samostojni strokovnjaki, umetniki
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ko so ga začeli uporabljati leta 1995 in prej

Bolj pozitivno ocenjujejo vlogo Vlade Republike Slovenije predvsem:

- ženske
- v pregledu regij – osrednja Slovenija, savinjska (CE), obalna
- bolj izobraženi (srednja šola, visoka šola in več)
- zaposleni (pri delodajalcu)
- osnovnošolci
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ko so ga začeli uporabljati leta 1995 in prej, ter tisti, ki so ga začeli uporabljati med leti 1996 in 1998

Bolj pozitivno ocenjujejo vlogo premiera Janeza Drnovška predvsem:

- starejši (stari od 50 do 65 let)
- v pregledu regij – savinjska (CE), obalna, dolenska
- osnovnošolci
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno

Bolj pozitivno ocenjujejo vlogo Ministrstva za znanost, šolstvo in šport (MSS) predvsem:

- ženske
- mlajši (stari od 10 do 19 let in stari od 20 do 29 let)
- ženske
- v pregledu regij – osrednja Slovenija, savinjska (CE), obalna, goriška, dolenska, Prekmurje
- manj izobraženi (osnovna šola in manj)
- nezaposleni
- osnovnošolci
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno in tedensko
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ko so ga začeli uporabljati leta 1995 in prej, ter tisti, ki so ga začeli uporabljati po letu 2001

Bolj pozitivno ocenjujejo vlogo Ministrstva za informacijsko družbo predvsem:

- v pregledu regij – savinjska (CE), obalna, Prekmurje
- manj izobraženi (osnovna šola in manj)
- srednja šola
- samostojni podjetniki
- srednješolci
- vajenci, kmetovalci, služkinje
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ko so ga začeli uporabljati leta 1995 in prej, ter tisti, ki so ga začeli uporabljati po letu 2001

Bolj pozitivno ocenjujejo vlogo Gospodarske zbornice Slovenije predvsem:

- ženske
- stari od 30 do 49 let
- v pregledu regij – savinjska (CE)
- manj izobraženi (osnovna šola in manj)
- samostojni podjetniki
- vajenci, kmetovalci, služkinje
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ki so ga začeli uporabljati po letu 2001

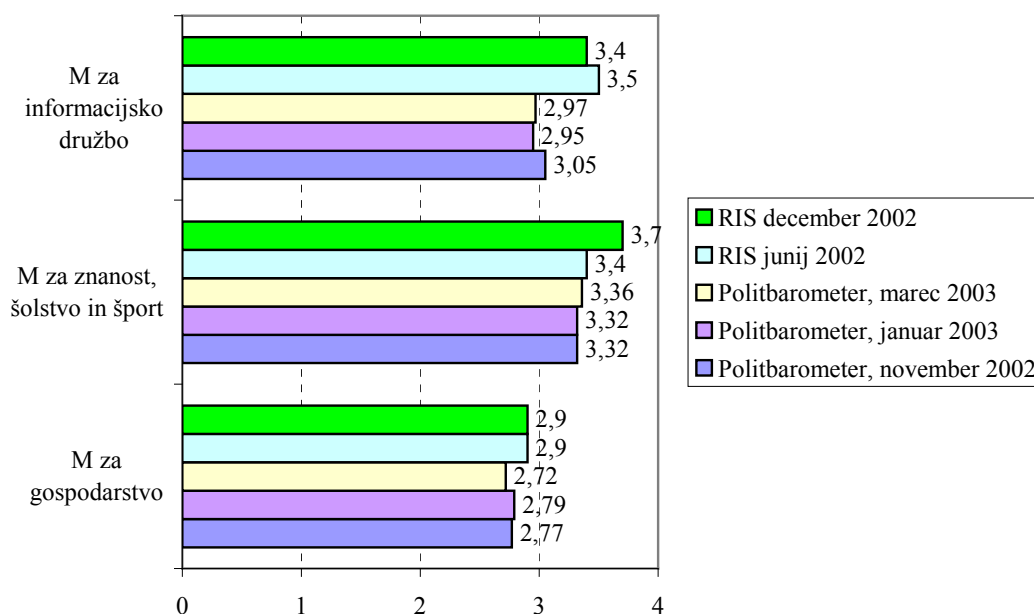
Bolj pozitivno ocenjujejo vlogo Ministrstva za gospodarstvo predvsem:

- ženske
- v pregledu regij – savinjska (CE), obalna, dolinjska
- manj izobraženi (osnovna šola in manj)
- nezaposleni
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ki so ga začeli uporabljati leta 1995 in prej

Bolj pozitivno ocenjujejo vlogo Telekoma Slovenije predvsem:

- v pregledu regij – osrednja Slovenija, savinjska (CE), obalna
- manj izobraženi (osnovna šola in manj)
- nezaposleni
- srednješolci
- vajenci, kmetovalci, služkinje
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo mesečno in manj kot mesečno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ki so ga začeli uporabljati po letu 2001

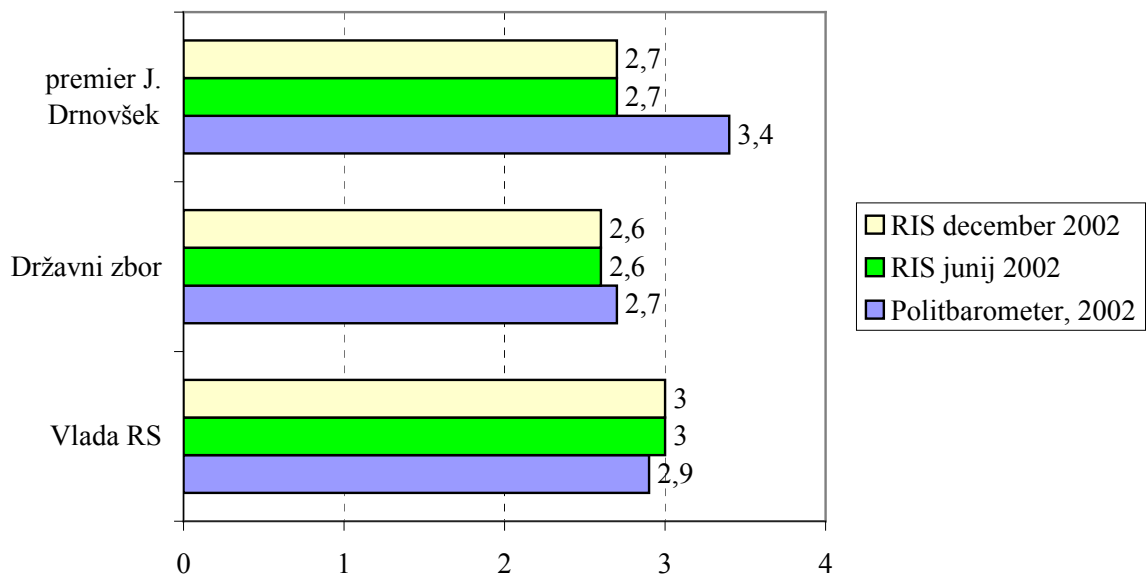
Oceno vloge institucij in ministrstev smo primerjali tudi z oceno uspešnosti njihovega delovanja na splošni populaciji. V spodnjem grafu (slika 18) je prikazana razlika med percepcijo uspešnosti dela posameznih ministrstev med splošno populacijo (Politbarometer, november 2002, januar 2003, marec 2003) in oceno vloge ministrstev za razvoj Interneta v Sloveniji med uporabniki Interneta (RIS, junij 2002 in RIS, december 2002). Gre seveda za oceno dveh različnih vidikov v dveh različnih populacijah. Kljub temu lahko razberemo, da uporabniki Interneta bolje ocenjujejo prispevek tistih ministrstev, ki so kakorkoli povezana z informacijsko družbo, pri ostalih pa so razlike manjše.

Slika 15: Primerjava povprečne ocene za Politbarometer⁷ in RIS, junij 2002 ter RIS, december 2002

Če ugotavljamo, da uporabniki Interneta bolje kot splošna populacija ocenjujejo delo tistih ministrstev, ki so povezana z urejanjem oziroma s širšim področjem Interneta, pa pri oceni vlade in državnega zbora ni večjih razlik ali pa je obratno. To je še posebej očitno pri ocenjevanju vloge premiera dr. Janeza Drnovška, ki mu uporabniki Interneta ne pripisujejo posebej pozitivne vloge pri razvoju Interneta. Navedeno je seveda v nasprotju z njegovo siceršnjo priljubljenostjo, ki je tradicionalno visoka. Razhajanje gre pripisati predvsem izrazito pozitivni osebni notri predsednika vlade med splošno populacijo, saj bi v primeru neizstopajoče osebnosti tudi ocena splošne populacije verjetno zdrsnila v siceršnji rang 2.6 – 3.0.

⁷ <http://e-gov.gov.si/politbarometer/>

Slika 16: Primerjava junijske povprečne ocene delovanja vladnih institucij med raziskavami Politbarometer

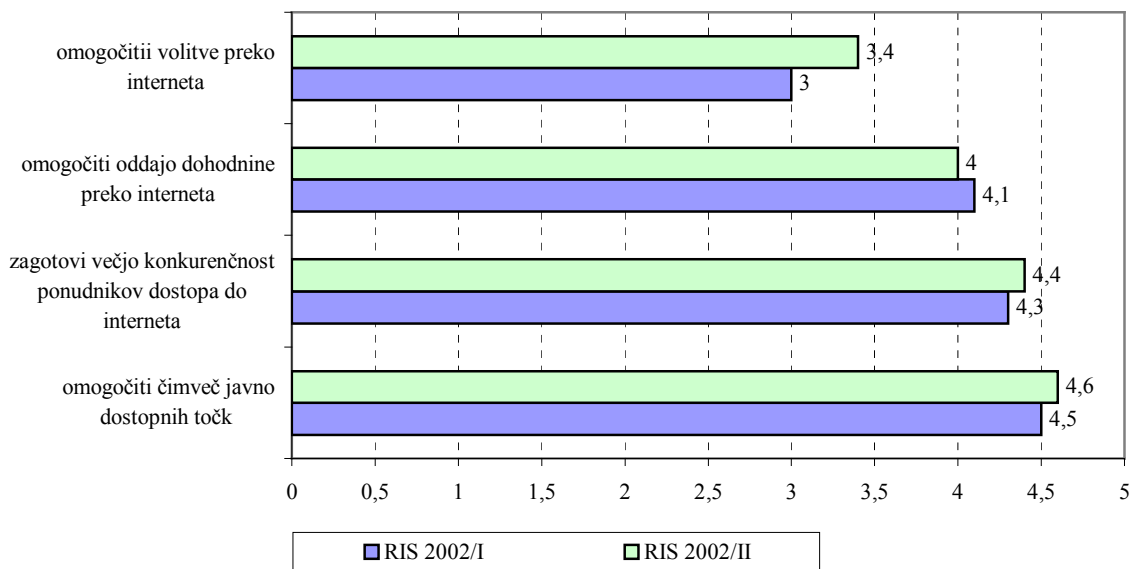
5. Prioritete na področju razvoja Interneta

Internetni uporabniki so odgovarjali tudi na vprašanja o prioritetah pri razvoju Interneta v Sloveniji. Iz tabele 13 je razvidno, da se večina ponujenih prioritet zdi respondentom nadpovprečno pomembna. Povprečne ocene se na lestvici od 1 (sploh ni pomembno) do 5 (zelo je pomembno) gibljejo med 4.0 in 4.6, razen pri pomembnosti omogočanja volitev preko Interneta, kjer je povprečna ocena manjša, in sicer 3.4.

Tabela 13: Kako pomembno je, da slovenska država uredi naslednje stvari (RIS 2002/II, n=197)

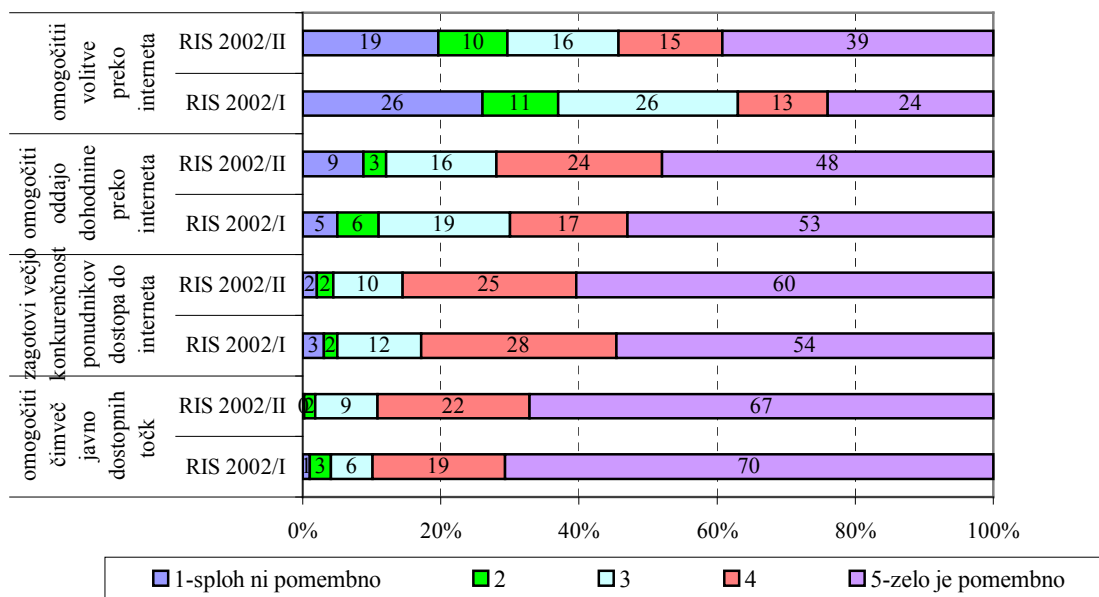
	1 - sploh ni pomembno		2		3		4		5 - zelo pomembno		skupaj n	povprečje	Interval zaupanja
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%			
omogoči volitve preko interneta	38	19	20	10	32	16	29	15	77	39	196	3.4	3.4±0.25
omogoči oddajo dohodnine preko interneta	17	9	6	3	32	16	46	24	93	48	195	4.0	4.0±0.25
omogoči čimveč javno dostopnih točk za dostop do interneta (pošte, šole, uradi,...)	0	0	3	2	17	9	44	22	133	67	197	4.6	4.6±0.25
zagotovi večjo konkurenčnost ponudnikov dostopa do interneta	4	2	5	2	20	10	50	25	118	60	196	4.4	4.4±0.25

Če prioritete rangiramo vidimo, da je za uporabnike Interneta v Sloveniji najpomembnejše omogočanje čimveč javno dostopnih točk za dostop do interneta (pošte, šole, uradi,...). Sledi povečevanje konkurence pri ponudnikih dostopa do Interneta in omogoči oddajo dohodnine preko interneta. Najmanj pomembna prioriteta je po mnenju respondentov omogočanje volitev preko Interneta. Na tem mestu pa velja poudariti, da se je povprečna ocena pomembnosti omogočanja volitev preko Interneta kljub temu, da je za uporabnike Interneta še vedno krepko na zadnjem mestu, v primerjavi z junijem 2002 (RIS 2002/I) ta ocena nekoliko povečala. To povečanje pa gre po vsej verjetnosti pripisati zadnjim predsedniškim volitvam, ki so se odvijale med obema raziskavama (slika 17).

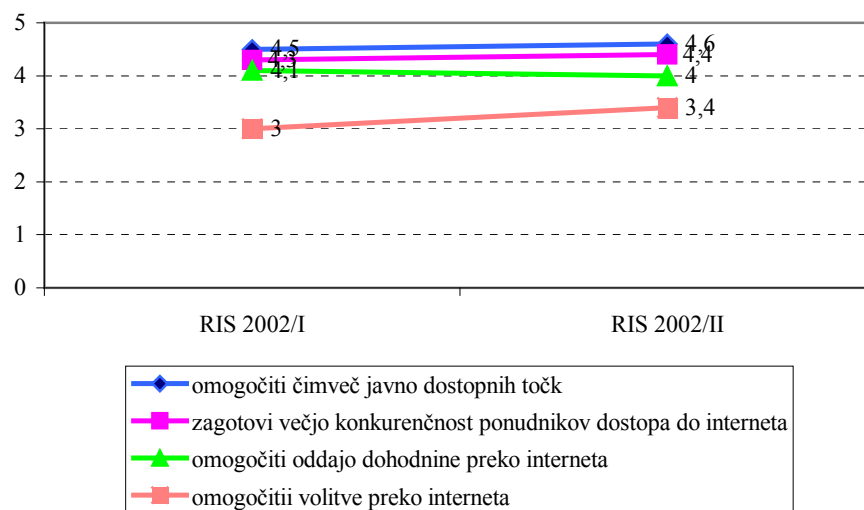
Slika 17: Kako pomembno je, da slovenska država uredi naslednje stvari – primerjav povprečnih ocen (RIS 2002/II, n=197)

Povedano nekoliko drugače: za dve tretjini respondentov je zelo pomembno, da slovenska država omogoči čimveč javno dostopnih točk za dostop do Interneta, medtem ko je za tri petine respondentov zelo pomembno, da država zagotovi večjo konkurenčnost ponudnikov dostopa do Interneta. Za skoraj polovico respondentov pa je zelo pomembno tudi, da država omogoči oddajo dohodnine preko Interneta, medtem ko je omogočanje volitev prek Interneta, zelo pomembno le za slabi dve petini respondentov (slika 17).

Slika 18: Kako pomembno je, da slovenska država uredi naslednje stvari... - primerjava

V primerjavi z junijsko raziskavo RIS se je v decembru nekoliko povečala pomembnost, da slovenska država uredi čimveč javno dostopnih točk, prav tako pa se je malenkostno povečala prioriteta, da slovenska država zagotovi večjo konkurenčnost ponudnikov dostopa do Interneta. Nekaj večji skok v pomembnosti pa je viden v tem, da slovenska država omogoči volitve preko Interneta. Zanimivo je, da se je malenkostno zmanjšala prioriteta, slovenske države, da omogoči oddajo dohodnine preko Interneta (slika 17 in slika 19).

Slika 19: Kako pomembno je, da slovenska država uredi naslednje stvari... - primerjava povprečnih ocen RIS 2002/I in RIS 2002/II

Tabela 14: ⁸Kako pomembno je, da slovenska država uredi naslednje stvari... – socio-demografske značilnosti (junij 2002, n=197)

<i>socio-demografija</i>	<i>omogoči volitve preko interneta</i>	<i>omogoči oddajo dohodnine preko interneta</i>	<i>omogoči čimveč javno dostopnih točk za dostop do interneta (pošte, šole, uradi,...)</i>	<i>zagotovi večjo konkurenčnost ponudnikov dostopa do interneta</i>
SPOL				
moški	3.5	3.9	4.5	4.4
ženski	3.3	4.2	4.7	4.5
STAROST				
od 10 do 19 let	3.6	3.6	4.7	3.9
od 20 do 29 let	3.4	3.9	4.5	4.7
od 30 do 49 let	3.4	4.2	4.6	4.5
od 50 do 65 let	3.4	4.2	4.4	4.3
nad 65 let	2.1	3.5	5.0	5.0
REGIJA				
osrednja Slovenija	3.5	4.0	4.6	4.6
vzhodno štajerska (mb)	3.7	4.0	4.5	4.4
savinjska (CE)	3.2	3.8	4.8	4.4
gorenjska	3.8	4.4	4.7	4.4
goriška	3.1	3.9	4.3	4.1
obalna	3.5	4.2	4.4	3.7
dolenjska	3.3	4.0	4.5	4.4
Prekmurje	2.8	3.6	4.3	4.4
IZOBRAZBA				
osnovna šola in manj	4.4	4.0	4.4	4.0
strokovna šola	3.7	4.1	4.6	4.7
srednja šola	3.5	4.1	4.5	4.5
visoka šola in več	3.4	4.2	4.5	4.4
ZAPOSLITVENI STATUS				
zaposlen,pri delodajalcu	3.6	4.2	4.5	4.5
lastnik podjetja	3.0	4.6	4.1	4.8
samostojni podjetnik	2.9	4.0	4.6	4.7
samostojni strokovnjak, umetnik	1.0	3.9	5.0	4.2
nezaposlen	3.2	3.9	4.5	4.4
upokojenec	3.7	3.9	4.4	4.7
osnovnošolec	3.7	3.5	4.8	3.9
srednješolec	3.7	3.7	4.5	3.7
študent	2.3	3.2	4.6	4.4
vajenec,kmetovalec,služkinja	5.0	5.0	5.0	4.0
POGOSTOST UPORABE INTERNETA				
dnevno	4.0	4.4	4.6	3.8
tedensko	3.4	4.0	4.6	4.5
mesečno	3.5	3.5	4.5	4.5
manj kot mesečno	3.0	4.2	4.5	4.2

⁸ večja vrednost pomeni večjo pomembnost

ZAČETEK UPORABE INTERNETA				
1995 in prej	3.9	4.2	4.4	4.1
1996-1998	3.1	4.0	4.6	4.4
1999-2000	3.6	3.9	4.6	4.4
po letu 2001	3.3	4.0	4.5	4.5

Kljub majhnemu številu respondentov znotraj posameznih kategorij se nakazuje, da je omogočanje volitev preko interneta bolj pomembno predvsem:

- mlajšim (od 10 do 19 let)
- starim od 20 do 29 let, od 30 do 49 let ter od 50 do 65 let
- v pregledu regij – osrednja Slovenija, vzhodna štajerska (MB), gorenjska, obalna
- manj izobraženim (osnovna šola in manj, strokovna šola)
- zaposlenim (pri delodajalcu)
- upokojencem
- osnovnošolcem, srednješolcem
- vajencem, kmetovalcem, služkinjam
- glede na pogostost uporabe interneta – tistim, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tistim, ki so ga začeli uporabljati leta 1995 in prej ter tistim, ki so ga začeli uporabljati med leti 199 in 2000

Omogočanje oddaje dohodnine preko interneta je bolj pomembno predvsem:

- ženskam
- starim od 30 do 65 let
- v pregledu regij – osrednja Slovenija, vzhodna štajerska (MB), gorenjska, obalna, dolenska
- zaposlenim (pri delodajalcu), lastnikom podjetja, samostojnim podjetnikom
- vajencem, kmetovalcem, služkinjam
- glede na pogostost uporabe interneta – tistim, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tistim, ki so ga začeli uporabljati leta 1995 in prej

Omogočanje čimveč javno dostopnih točk za dostop do interneta (pošte, šole, uradi,...) je bolj pomembno predvsem:

- starejšim (nad 65 let)
- v pregledu regij – savinjska (CE), gorenjska
- samostojnim podjetnikom
- osnovnošolcem
- vajencem, kmetovalcem, služkinjam

Zagotovitev večje konkurenčnosti ponudnikov dostopa do interneta je bolj pomembna:

- starim od 20 do 49 let
- starejšim od 65 let
- v pregledu regij – osrednja Slovenija
- strokovna šola
- lastnikom podjetja
- samostojnim podjetnikom
- upokojencem
- glede na pogostost uporabe interneta – tistim, ki uporabljajo internet tedensko in mesečno
- glede na začetek uporabe interneta – tistim, ki so ga začeli uporabljati po letu 2001

6. Uporaba storitev E-uprave

Respondenti oziroma uporabniki Interneta so odgovarjali na vprašanje »Ali ste že kdaj vzpostavili stik z javno upravo prek interneta, z namenom, da bi... poiskali uradni obrazec, jim poslali elektronsko pošto, izpolnili uradni obrazec ali opravili uradni postopek na Internetu, drugo? Nikoli niste vzpostavili stika z javno upravo.«

Kljub temu, da je vpeljava e-poslovanja v sistem, kot je javna uprava zelo težka naloga za vsako državo, ima Slovenija kot majhna država lahko pri tem prednost. Ker so te storitve zaenkrat dostopne le v omejenem obsegu, je tudi njihova uporabnost in s tem tudi uporaba razmeroma omejena.

Tabela 15: Ste že vzpostavili stik z javno upravo prek interneta z naslednjim namenom... (RIS 2002/II)

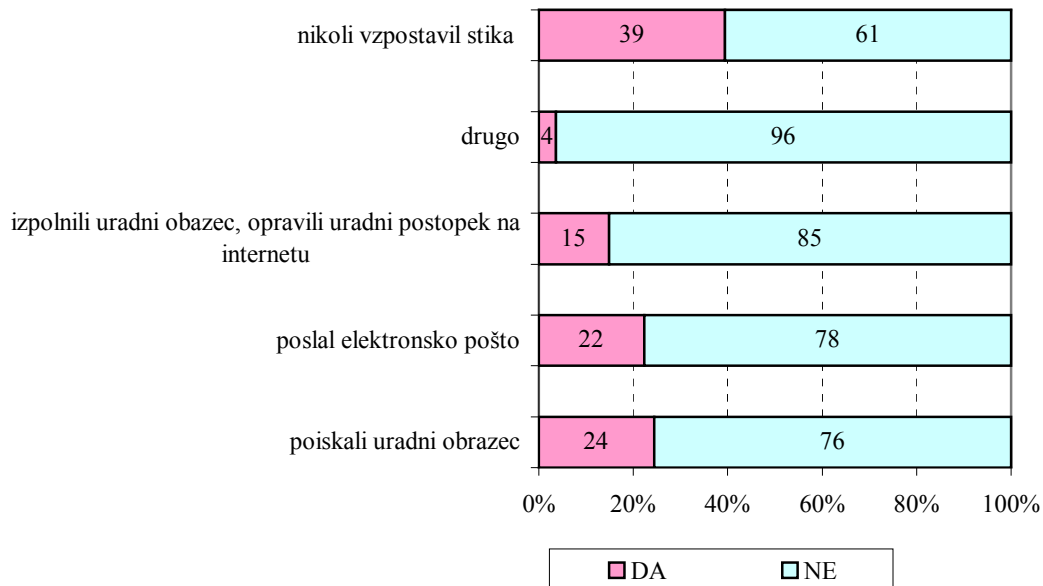
	<i>da</i>		<i>ne</i>	
	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>
poiskali uradni obrazec	125	24	385	76
jim poslal elektronsko pošto	113	22	395	78
izpolnili uradni obrazec ali opravili uradni postopek na internetu	76	15	434	85
drugo...kaj?	18	4	485	96
nikoli nisem vzpostavil(a) stika z javno upravo	197	39	303	61

V tabeli 15 in na sliki 20 je prikazana pogostost uporabe Interneta za naslednje aktivnosti, povezane s storitvami javne uprave: »iskanje uradnih obrazcev, pošiljanje elektronske pošte, izpolnjevanje uradnih obrazcev ali opravljanje uradnih postopkov na Internetu« in »drugo...kaj«. Vprašanje izhaja iz Eurobarometra, kar bo kasneje – ko bodo znani tudi EU podatki - omogočilo tudi mednarodne primerjave.

Stik z javno upravo prek interneta z namenom, da bi poiskali uradni obrazec, je že vzpostavilo 24% respondentov. Javni upravi je elektronsko pošto že poslalo 22% respondentov. Stik z javno upravo prek interneta z namenom, da bi izpolnili uradni obrazec ali opravili uradni postopek na internetu, je že vzpostavilo 15% anketiranih. Za druge namene pa je stik z javno upravo že vzpostavilo 4% respondentov. 39% respondentov stika z javno upravo še ni vzpostavilo.

Tabela 16: Ste že vzpostavili stik z javno upravo prek interneta z naslednjim namenom... (RIS 2002/II) – drugo

<i>Drugo:</i>	<i>n</i>
banka v službi	0
finančno poslovanje	1
informacije	1
informacije v zvezi z pravnimi zakoni	1
informativno	0
informiral kaj nudi upravna enota	1
iskal sem informacije za nalepke za vozilo	1
iskala sem uradne liste	1
iskali informacije	1
iskali podatke za seminarsko nalogo na faksu	1
iskanje informacij o vizah	1
izpitni roki na faxu	0
loadal	3
oddajala predračune prejemale oddajala	1
prevod poslala pa so rekli naj se zglasim osebno, potrdim pri notarju	1
prijavnica za izpit	0
samo za službo	2
študentski servis	0
študentski servis, zavod za zaposlovanje	1
zavarovalne police sklenil	1

Slika 20: Ste vzpostavili stik z javno upravo prek interneta z naslednjim namenom... RIS 2002/II

Tabela 17: Ste vzpostavili stik z javno upravo preko interneta– socio-demografske značilnosti tistih ki so že storili nekaj od naslednjega ... (junij 2002, n=197)

socio-demografija	poiskali uradni obrazec	jim poslal elektronsko pošto	izpolnili uradni obrazec ali opravili uradni postopek na internetu	drugo...kaj?	nikoli nisem vzpostavil(a) stika z javno upravo
	da (%)	da (%)	da (%)	da (%)	da (%)
SPOL					
moški	50	50	46	55	57
ženski	50	50	54	45	43
STAROST					
od 10 do 19 let	5	22	12		31
od 20 do 29 let	35	31	30	41	30
od 30 do 49 let	47	34	48	38	31
od 50 do 65 let	12	12	10	21	8
nad 65 let	2		1		0
REGIJA					
osrednja Slovenija	42	40	39	40	32
vzhodno štajerska (mb)	18	13	23	9	13
savinjska (CE)	10	10	7		10
gorenjska	11	14	11	21	13
goriška	5	5	10	13	5
obalna	8	4	3	7	13
dolenjska	6	9	3	10	9
Prekmurje	1	4	3		4
IZOBRAZBA					
osnovna šola in manj	6	2	3	17	8
strokovna šola	16	9	12		18
srednja šola	35	33	42	56	44
visoka šola in več	43	56	43	27	31
ZAPOSLOTVENI STATUS					
zaposlen,pri delodajalcu	70	54	62	65	44
lastnik podjetja	2	0	1		2
samostojni podjetnik	2	2	4	6	2
samostojni strokovnjak, umetnik	1			2	0
nezaposlen	4	5	9	6	4
upokojenec	3	2	3		4
osnovnošolec		9	3		14
srednješolec	4	10	8	3	18
študent	12	17	10	18	12
vajenec,kmetovalec,služkinja		1			
drugo	1				
POGOSTOST UPORABE INTERNETA					
dnevno	69	61	70	67	40
tedensko	19	26	19	23	31
mesečno	12	12	10	4	22
manj kot mesečno	1	2	1	5	6

ZAČETEK UPORABE INTERNETA					
1995 in prej	11	10	15	26	7
1996-1998	38	27	29	13	27
1999-2000	44	53	46	32	44
po letu 2001	7	10	10	30	22

Stik z javno upravo preko interneta z namenom, da bi poiskali uradni obrazec so vzpostavili predvsem:

- stari od 20 do 49 let
- v pregledu regij – osrednja Slovenija
- bolj izobraženi (srednja šola, visoka šola in več)
- zaposleni (pri delodajalcu)
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ki so ga začeli uporabljati med leti 1996 in 2000

Stik z javno upravo preko interneta z namenom, da bi jim poslali elektronsko pošto so vzpostavili predvsem:

- stari od 20 do 49 let
- v pregledu regij – osrednja Slovenija
- bolj izobraženi (srednja šola, visoka šola in več)
- zaposleni (pri delodajalcu)
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ki so ga začeli uporabljati med leti 1999 in 2000

Stik z javno upravo preko interneta z namenom, da bi izpolnili uradni obrazec ali opravili uradni postopek na internetu so vzpostavili predvsem:

- stari od 3 do 49 let
- v pregledu regij – osrednja Slovenija
- bolj izobraženi (srednja šola, visoka šola in več)
- zaposleni (pri delodajalcu)
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ki so ga začeli uporabljati med leti 1999 in 2000

Stik z javno upravo preko interneta z drugim namenom so vzpostavili predvsem:

- moški
- stari od 20 do 49 let
- v pregledu regij – osrednja Slovenija
- srednja šola
- zaposleni (pri delodajalcu)
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno

Stik z javno upravo preko interneta še niso vzpostavili predvsem:

- moški
- srednja šola
- zaposleni (pri delodajalcu)
- glede na pogostost uporabe interneta – tisti, ki ga uporabljajo dnevno
- glede na začetek uporabe interneta – tisti, ki so ga začeli uporabljati med leti 1996 in 2000

KAZALO TABEL in SLIK

TABELA 1: VLOGA SLOVENSKE DRŽAVE PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI (PRIMERJAVA RIS 2002/II, RIS 2002/I, RIS 2001, RIS 1998)	6
TABELA 2: VLOGA SLOVENIJE PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI - SOCIODEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI (RIS 2002/II, N=180).....	9
TABELA 3: SEZNANJENOST Z DELOM OZ. USTANOVITVIJO MINISTRSTVA ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO, PRIMERJAVA	11
TABELA 4: SEZNANJENOST Z DELOM MINISTRSTVA ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO – SOCIODEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI (RIS 2002/II, N=198).....	13
TABELA 5: OCENA USTREZNOSTI USTANOVITVE MINISTRSTVA ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO, PRIMERJAVA	15
TABELA 6: OCENA USTREZNOSTI USTANOVITVE MINISTRSTVA ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO – SOCIO-DEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI (RIS 2002/II, N=106).....	17
TABELA 7: POZNAVANJE PROJEKTOV MID-A (RIS2002/II)	20
TABELA 8: POZNAVANJE PROJEKTOV MID – SOCIO-DEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI (RIS 2002/II, N=128).....	23
TABELA 9: OCENA VLOGE INSTITUCIJ IN MINISTRSTEV PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI (RIS 2002/II)	24
TABELA 10: OCENA VLOGE INSTITUCIJ IN MINISTRSTEV PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI, PRIMERJAVA	24
TABELA 11: OCENA VLOGE INSTITUCIJ IN MINISTRSTEV PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI – SOCIODEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI RIS 2002/II), 1 DEL.....	30
TABELA 12: OCENE DEJANJ INSTITUCIJ IN MINISTRSTEV PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI – SOCIODEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI (RIS 2002/II), 2 DEL	31
TABELA 13: KAKO POMEMBNO JE, DA SLOVENSKA DRŽAVA UREDI NASLEDNJE STVARI (RIS 2002/II, N=197)	36
TABELA 14: KAKO POMEMBNO JE, DA SLOVENSKA DRŽAVA UREDI NASLEDNJE STVARI... – SOCIO-DEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI (JUNIJ 2002, N=197).....	39
TABELA 15: STE ŽE VZPOSTAVILI STIK Z JAVNO UPRAVO PREK INTERNETA Z NASLEDNJIM NAMENOM... (RIS 2002/II)	41
TABELA 16: STE ŽE VZPOSTAVILI STIK Z JAVNO UPRAVO PREK INTERNETA Z NASLEDNJIM NAMENOM... (RIS 2002/II) – DRUGO	42
TABELA 17: STE VZPOSTAVILI STIK Z JAVNO UPRAVO PREKO INTERNETA– SOCIO-DEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI TISTIH KI SO ŽE STORILI NEKAJ OD NASLEDNJEGA ... (JUNIJ 2002, N=197) ...	43
SLIKA 1: UPORABNIKI INTERNETA GLEDE NA UPORABE INTERNETA (DECEMBER 2002, RIS-FEB)	5
SLIKA 2: VLOGA SLOVENSKE DRŽAVE PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI, PRIMERJAVA (TELEFONSKE ANKETE RIS 2002 DECEMBER, N=188; RIS 2002 JUNIJ, N=234; RIS 2001, N=391; RIS 1998, N=300)	7
SLIKA 3: VLOGA SLOVENSKE DRŽAVE PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI (TELEFONSKE ANKETE RIS 2002 DECEMBER, RIS 2002 JUNIJ, N=234; RIS 2001, N=391; RIS 1998, N=300) – ČASOVNI PREGLED POVPREČNIH OCEN.....	7
SLIKA 4: SEZNANJENOST Z DELOM OZ. USTANOVITVIJO MINISTRSTVA ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO (TELEFONSKE ANKETE RIS 2002/II, N=198; RIS 2002/I, N=234; RIS 2001, N=391).....	11

SLIKA 5: SEZNANJENOST Z DELOM OZ. USTANOVITVIJO MINISTRSTVA ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO (TELEFONSKE ANKETE RIS 2002/II, N=198; RIS 2002/I, N=234; RIS 2001, N=391) – ČASOVNI PREGLED POVPREČNIH OCEN.....	12
SLIKA 6: OCENA USTREZNOSTI USTANOVITVE MINISTRSTVA ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO PRIMERJAVA RIS 2002/II, RIS 2002/I IN RIS 2001	16
SLIKA 7: OCENA USPEŠNOSTI MINISTRSTVA ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO (POLITBAROMETER 2002/2003)	19
SLIKA 8: POZNAVANJE PROJEKTOV MID-A (RIS2002/II).....	21
SLIKA 9: POZNAVANJE PROJEKTOV MID – DELEŽI 'NEOPREDELJENIH' GLEDE POZNAVANJA PROJEKTOV MID TER POVPREČJA POZNAVANJ POSAMEZNIH PROJEKTOV (OD 1 DO 5).....	21
SLIKA 10: POVPREČNA OCENA VLOGE INSTITUCIJ IN MINISTRSTEV PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI, PRIMERJAVA RIS 2001, RIS 2002/I, RIS 2002/II – 1. DEL.....	25
SLIKA 11: POVPREČNA OCENA VLOGE INSTITUCIJ IN MINISTRSTEV PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI, PRIMERJAVA RIS 2001, RIS 2002/I, RIS 2002/II – 2. DEL.....	26
SLIKA 12: OCENA VLOGE INSTITUCIJ IN MINISTRSTEV PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI, PRIMERJAVA – 1. DEL	27
SLIKA 13: OCENA VLOGE INSTITUCIJ IN MINISTRSTEV PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI, PRIMERJAVA – 2. DEL	28
SLIKA 14: OCENITE VLOGE INSTITUCIJ IN MINISTRSTEV PRI RAZVOJU INTERNETA V SLOVENIJI – PRIMERJAVE POVPREČNIH OCEN RIS 2001, RIS 2002/I IN RIS 2002/II	29
SLIKA 15: PRIMERJAVA POVPREČNE OCENE ZA POLITBAROMETER IN RIS, JUNIJ 2002 TER RIS, DECEMBER 2002.....	34
SLIKA 16: PRIMERJAVA JUNIJSKE POVPREČNE OCENE DELOVANJA VLADNIH INSTITUCIJ MED RAZISKAVAMI POLITBAROMETER.....	35
SLIKA 17: KAKO POMEMBNO JE, DA SLOVENSKA DRŽAVA UREDI NASLEDNJE STVARI – PRIMERJAV POVPREČNIH OCEN (RIS 2002/II, N=197)	37
SLIKA 18: KAKO POMEMBNO JE, DA SLOVENSKA DRŽAVA UREDI NASLEDNJE STVARI... - PRIMERJAVA	37
SLIKA 19: KAKO POMEMBNO JE, DA SLOVENSKA DRŽAVA UREDI NASLEDNJE STVARI... - PRIMERJAVA POVPREČNIH OCEN RIS 2002/I IN RIS 2002/II	38
SLIKA 20: STE VZPOSTAVILI STIK Z JAVNO UPRAVO PREK INTERNETA Z NASLEDNJIM NAMENOM... RIS 2002/II.....	42